

Nr. 5 (29)
MAIJS 2004

Dundadznieks

Dundagas pagasta padomes izdevums

3. Ipp. Apspriede par dzīvi Dundagā.

5. Ipp. Aigars Zadiņš: "Tikai studiju gados uzzināju ciema nosaukumu — Gavsene."

6. Ipp. Kā krievu tanki neieņēma radio un televīzijas staciju. Zaļie kaimiņi no Slīteres nacionālā parka.

7. Ipp.

Leņingradu nomaina Sanktpēterburga.

Pirms vairākiem gadu desmitiem Dundagas vidusskolas 11. klašu skolēni katru pavasari devās ceļojumā uz skaisto Krievijas pilsētu — toreizējo Leņingradu. Latvijas neatkarības gados jaukā tradīcija diemžēl pārtrūka. Šajā maijā tā atjaunojās.

Āoti priečājāmies, ka skolotājas Iveta Kundecka un Sarmīte Dinsberga kopā ar tūrisma aģentūru IMPRO mums sarīkoja ekskursiju uz vairāk nekā 300 gadu veco pilsētu un bija kopā ar mums šajā ceļojumā...

Turpinājums 7. lappusē

■ Ekskursijas pēdējā dienā Pēterhofā.

DAŽAS PILES NO PILS DIENAS

Kur pils, tur pil. Tā varēja nodomāt 15. maijā, sestdienā, kad svēnējam otro Pils dienu. Saule tinās mākoņos, lietus smidzināja, un labi, ka tā. Vismaz pārdesmit lielu un mazu dundadznieku kopā ar krietnu pulciņu viesu piepildīja senos mūrus, liekot tiem ievibrēties dūdu un vijoļu skaņās, atmirdzēt krāsās, nolīgot deju solī.

Kopā prāti un sirds

Tā bija reizē Pils un Mākslas diena. Gluži loģiski, ja atceramies pils iemītniekus. Iecerot pasākumu, galvas kopā lika pils kundze **Anda Felša**, Dundagas mākslas un mūzikas skolas (DMMS) direktore **Linda Viksna**, direktore vietniece mācību darbā **Sandra Lielanse**, Mākslas nodaļas vadītāja **Sandra Dadze** un pārējie pedagoģi, kā arī Eiropas Savienības finansētā LIFE projekta **Zaļais novads 21** koordinatore **Alonda Pūliņa**, lai izdomātu darba kārtību un piesaistītu līdzekļus.

Vēsture vēsturiskā vietā

Pēc neliela ievada — Kolkas koklētāju ansambļa koncerta — skatītāji un dalībnieki devās uz puspagrabstāvu — pretī frizētavai. Tur pagasta padomes prieķssēdētājs **Gunārs Laičāns** atklāja nākamo ekspozīcijas vietu. ES LIFE projekta finansējuma lāvis izremontēt vecās telpas, tā aizsakot **Zaļās pils** ideju. Divās telpās paredzams iekārtot pastāvīgas vēstures ekspozīcijas, bet vienā — DMMS audzēknū labākos darbus, kas atklāša-

nas reizē piepildīja visu atjaunoto daļu.

Darbnīcās — pēc sirds patikas

Pils otrajā un trešajā stāvā aicināt aicināja desmit dažādas darbnīcas — krāsot ar krītiņiem, apgleznot pudeles un akmeņus, ar sēklinām un graudiņiem piepildīt traukus, knipelēt, taisīt filca apavus, pīt pinumus no

kūlīgām vai aust prievītes. Visdedzīgāk spēkus izmēģināja jaunie svētku dalībnieki, bet par māku ieinteresēt pateicība pienākas DMMS mākslas nodaļas skolotājiem un meistariem no Rīgas un Ances (Mirdzas Priedkalnes vadītā tautas daiļamata

■ Jaunākie svētku dalībnieki Pils pagalmā no dabas materiāliem darināja apālu čūsku.
■ Visielākā pacietība bija vajadzīga knipelēšanas darbnīcā.

Visvalža Biezbārda foto

meistaru kopa *Paukers*). Kam pārlikie kautrība vai kūtrums liedza pašam apgleznot kādu trauku, tas varēja iegādāties jau gatavu tautisku priekšmetu, sākot ar krūzītēm un beidzot ar kipišiem.

Mākslas nodaļas telpās pils skatus visu acu priekšā mākslas darbos iemūžināja rajona mākslinieki Gunta Kalsere, Guna Millersone, Andris Biezbārdis, Armands Zēfelds un mājasmāte Dace Čodera. Te gan sanāca misēklis. Kamēr mākslinieki mazgāja otas, tikmēr daži visjaunākā gadagājuma *topošie mākslinieki* gandrīz jau gatavos darbus papildināja ar saviem otas vilcieniem... Tas gan pilnīgi saprotams, jo visās citās darbnīcās apkārtējos tieši aicināja iesaistīties! Ko nu? Pārvarējuši pirmo izbīli, mākslinieki paņēma darbus līdz uz mājām — palabot. Pabeigtus tos kā dāvinājumu iegūs mākslas un mūzikas skola.

Visu darbošanos kā caurviju tēls kopā saistīja **Rīgas folkloras kopa** (düdas, vijoles un bungas) un **folkloras grupa Pampāli**, kas nenoguruši apmeklējā seno pili ar tautiskās mūzikas skaņām un deju soli.

Dundžinu mēle — no pagātnes uz nākotni

Pēcpusdienā lielo zāli pieskandēja dundžiņu mēle. Valodas īpatnības ir tilts, kas savieno pagājību ar tagadni un nākamību. Šajā daļā vislabāk izpaudās svētku dienas moto: *Vēstījums mana novada nākotnei*. Izlaidumklases audzēkņa **Ulda Švedenberga** un **8. klases meiteņu** izpildījumā dzirdējām

meklējot. Un, kamēr mistisko lāci rauga, tikmēr var lūkoties cits uz citu un reizi pa reizei pārmetoši izsaukties: kāpēc neviens neko nedara?

Nesalīdzināmi vienkāršāk būtu nevis bezgalīgi gaidīt, kad atnāks un ieviesīs kārtību policists, kad iekurinās kurinātājs, kad ielu sakops kaimiņš un kad vispārēju laimi un pārtīcību atnesis sertificēts Laimes lācis, bet ķemt lāpstu un rakt! To pavasarī visiem no sirds novēlu.

Alnis Auziņš

Redaktora ziņa

Lāci vai lāpstu?

Attīstības nodaļas vadītāja Gunta Abaja, rakstot par iespējām ie-gūt Eiropas Savienības finansiālu atbalstu dažādās nozarēs (rakstu publicēsim nākamreiz), piemin mums palaijam raksturīgo neizlē-mību un paļaušanos uz... Laimes lāci. Kas gan ir Laimes lācis? Ne-kas cits kā nabadzības apliečības izrakstīšana pašiem sev. Ērta, silta sedziņa, kurā ietīt savu pussalūzu-šo gribu. *Mēs jau neko nevarām. Te jau nekas nav līdzams. Te tikai lāci vajag izvadāt.*

Reizēm var pabīnīties par energiju un laiku, ko iztērē, lāci

Šajā avīzes numurā esam ievietojuši aptaujas anketu par pagasta kapličas iespējamo celtniecību.

Lūdzam atsaukties un to aizpildīt!

Arnolds Auziņš

* * *

es i dundžiš,
tu i dundžiš
viš i dundžiš —
dundžiņ vis kope.
ģeldig zeper i vel Ance,
Ugāle un Pope,
bet dōdz peic stabul dance,
viņ mums sveš.
visgruntīgāke i dundžiņ,
negrābstes pa ķeš.
pe mums mitnes līv pēcteč,
kas tik tiem nebi japacieš,
palikš bez sov valad,
a lunknam mēlem tāmnisk bliež

ipaši apmeklējis bibliotēku, lai atsvaidzinātu jaunībā labi pazīstamās valodas skaņas un formas un pírmo reizi mūžā sacerētu pantus tānnieku dialekātā. Pēc uzstāšanās jaunāko grāmatiņu *Dundžiņš* autors dāvāja Sandrai Lielansei (Sandra aicināja dzejnieku uz svētkiem), savai paziņai Varai Kamarai (mūsu skatuves runas pedagoģei bija jubileja) un Gunāram Ziedrim (brālēnam).

Ar to dāvinājumi un apsveikumi nebeidzās. Diplomas un piemiņas veltes no mākslas un mūzikas skolas direktorei saņēma tie, kas bija līdzdarbojušies svētku sagatavošanā un norisē.

No renesances un baroka dejas līdz mūsdienu ritmiem

Piecos pēcpusdienā zāle bija sakārtota renesances šovam. Jaunie, glītie un krāsā īoti iederīgie lielās zāles krēslī pa malām, vidus atbrīvots deju priekšnesumiem. Tie Rīgas viesus izpildījumā bija gan lēni, gan īoti sparīgi, no renesances laikmeta un nedaudz no baroka. Saistošākā tomēr šķita beigu daļa, kad krietns pulks malā vērotāju sastājās lielā aplī un izmēģināja senlaicīgos deju solus. Tā gan bija tikai tāda iesildīšanās. Pašā vakarā grupa *Putni* aicināja uz balli jau mūsdienīgas mūzikas pavadījumā.

Pēdējā pile

Kādreiz, strādājot laikrakstā *Elpa*, bijām vienojušies par vienu aizliegto tēmu. Par to, ka nomīdīt zālājus ir slīkti, nerakstām un nerakstīsim. Jo — kāda jēga rakstīt, ja tik un tā nekas nemainās. *Dundadzniekā* veidojas sava aizliegtā tēma. Nu kāda gan jēga kārtējo reizi skandināt, ka labos pasākumos gribētos redzēt kuplāku apmeklētāju skaitu? Labāk nerakstīt neko, ietaupīt papīru un drukmašīnai pulveri.

Alnis Auziņš

Ko tie nospiež, tas paliek

Pagasta padomē 24. maijā

► Izmaiņas deputātu sastāvā

Pēc Guntas Skujiņas aiziešanas no pagasta pādomes un Ineses Kramīnas atteikšanās no deputātē pienākušiem kā nākamais deputāts pagasta padomē sācis darboties Aldonis Zumbergas no saraksta *Par godprātīgu un atklātu darbu*.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamiem īpašumiem *Kalknieki* (14 ha), no īpašuma *Kristlībi* atdalāmā 3,45 ha zemes gabala, *Ričardi* (9,7 ha), *Berģi* (5,5 ha), *Plintiņu stacija* (1,03 ha zemes, dzīvojamā māja un saimniecības ēka), *Mierklajumi*, (20,8 ha), *Kazragi* (7,9 ha), *Ozollidumi* (11,7 ha), *Dzērves* (22,5 ha), *Vevagari* (176,1 ha zemes un saimniecības ēkas), *Dumbri* (11,1 ha), *Pūces* (30,0 ha zemes, dzīvojamā māja un 4 palīgēkas), *Raiņa iela 9* (0,3514 ha zemes, dzīvojamā un saimniecības ēka).

► Finansējums invalīdu braucienam uz semināru

Izskaņa Talsu invalīdu biedrības valdes priekšsēdētāja Jura Haberkorna lūgumā un nolēma piešķirt finansējumu transporta pakalpojumu segšanai līdz Ls 20 invalīdu semināram — atpūtas braucienam 26. maijā Ķibulū pagastā.

► Tirdzniecības atļauja

Atļāva saņemt licences mazumtirdzniecībai: SIA *ICO* ar tabakas izstrādājumiem Talsu ielā 19; SIA *Jaunkārtiņi* ar tabakas izstrādājumiem un alkoholiskajiem dzērieniem veikalā *Laktiņos*; SIA *Krusti L* mazumtirdzniecībai ar tabakas izstrādājumiem kafejnīcā *Pie māmiņas* Talsu ielā *Tirgoņos*; SIA *Kristlībs* ar tabakas izstrādājumiem veikalā *Vecskrīveri* un kafejnīcā *Jūras sapņi* Vīdales ielā 2, veikalā *Dzirnavnieks* Priedaines ielā 8; i/u *Viktoria* ar tabakas izstrādājumiem un alkoholiskajiem dzērieniem kafejnīcā Talsu ielā *Krūzīnos*.

► Telpu nomā ģimenes ārstiem

Pēc ģimenes ārstu Asjas Feltas, Guntas Skujiņas un Lauras Rērihas lūguma nolēma atbrīvot Dundagas ģimenes ārstus no nomas maksas par koplietošanas telpām Veselības un sociālās palīdzības centrā. Par ārstu

prakses atsevišķi lietotajām telpām noteica vienādu nomas maksas lielumu — Ls 20 mēnesi.

► Vēlēšanu iecirkņu robežas

Sasakaņā ar Centrālās vēlēšanu komisijas 28.04.2004. rīkojumu Nr. 19 *Par vēlēšanu iecirkņu robežu noteikšanu* nolēma noteikt šādas vēlēšanu iecirkņu robežas:

- **Dundagas vēlēšanu iecirknis:** Dundaga, Jaundundaga, Sude, Anstrupe, Pāce, Sabdagas, Labdzere, Upenieki, Sumburciems, Laukmuiža, Saustere, Plintiņi, Valpene, Vādzere, Mazalakte, Mazpiltene, Kārlmuiža, Gavse, un Klārmuiža (kopā 2306 vēlētāji);
- **Nevejas vēlēšanu iecirknis:** Neveja, Oste, Mazoste, Ildzere, Āži, Lapmežciems, Jaunmuža, Šlītere un Mazirbe (220);
- **Kalķu vēlēšanu iecirknis:** Kalķi, Alakste, Piltene, Lateve un Puiškalniems (240);
- **Vīdales vēlēšanu iecirknis:** Vīdale, Muni, Cirste, Dūmēle un Ezermuiža (212).

► Individuālā darba atļaujas

Atļāva nodarboties ar individuālo darbu: Ervīnam Leskovskim un Uģim Balmanim ar mežsaimniecības darbiem, Lainei Neilandei ar manikīra un pedikīra pakalpojumiem.

► Pašvaldības policijas nolikums

Apstiprināja Dundagas pagasta pašvaldības policijas nolikumu.

► Kredits LIFE projektam

Lai varētu pabeigt ES LIFE projektu (septembrī), ir jāņem kredits, jo atlikušo summu Ls 33 000 Eiropas Komisija ieskaitīs tikai pēc projekta pabeigšanas. Līdzekļi nepieciešami, lai Vīdales skolā iekārtotu un 3.VIII atklātu LIFE projekta *Zaļais novads 21* centru. Finanšu speciāliste zinoja, ka

pašvaldību pielaujamais *kredīta portfelis* nedrīkst pārsniegt 10% no budžeta, atskaitot mērķdotācijas. Padomes priekšsēdētājs paskaidroja, ka viena gada laikā kredits tiks atmaksāts no pēdējā maksājuma LIFE projekta izpildei. Nolēma atbalstīt Ls 30 000 kredīta nemšanu pagasta padomes vārdā ar obligātu nosacījumu, ka Vīdales skolai uzliks jumtu un izremontēs iekštelpas.

► Nosaukumu piešķiršana

No zemes īpašuma *Aploki* atdalāmajam 7,7 ha zemes gabalam piešķira nosaukumu *Lācenes*, no īpašuma *Kristlībi* atdalāmajam 16,3 ha zemes — *Jaunlībi*. Atteica īpašuma *Plintiņu stacija* nosaukuma maiņu uz *Eihvaldi*, jo ēkas nosaukumam ir kultūrvēsturiska nozīme.

► Zemes transformācija

Atļāva īpašumā *Dzintarkrasti* 0,15 ha meža zemes transformēt apbūves zemē, īpašumā *Ullīhi* 4,5 ha un īpašumā *Vilni* 1,1 ha lauksaimniecībā izmantojāmās zemes transformēt meža zemē.

► Arhitektūras un plānošanas uzdevums

Pāces ciema īpašuma *Annes* īpašnieks lūdz atļauju sākt projektešanas darbus savā īpašumā. Apbūve paredzēta teritorijā, kur zemes lietošanas mērķa norāde ir *krūmāji*.

Īpašumam *Annes* ir divi lietošanas tiesību apgrūtinājumi: Baložezera aizsargjosla 100 m platumā no ūdens līnijas un ceļu aizsargjosla 30 m. Padome secināja, ka īpašumam ir izsniegti kļūdains zemes robežu plāns, kurā Baložezera nosaukuma vietā ir ierakstīts *Pāces dīķis* un līdz ar to izmēta nepareiza ūdens aizsargjosla — 100 m vietā tikai 10 m. Pagasta teritorijas plānojumā saskaņā ar Aizsargjoslu likumu un Talsu rajona teritorijas plānojumu Baložezoram ir noteikta 100 m aizsargjosla. Par būvniecības atļauju ūdens aizsargjoslā lemj *Regionālā vides pārvalde*, bet ceļu aizsargjoslā — *Autoceļu direkcija*.

Īpašuma robežplānā Valsts zemes dienestam jāizlabo — ūdenstilpes nosaukums no *Pāces dīķis* jāmaina uz *Baložezers* un ūdenstilpes aizsargjosla pagasta teritorijas plānojumā ir noteikta 100 m joslā, nevis 10 m; būvniecības atļaujas jāsaņem no *Reģionālā vides pārvaldes* un *Autoceļu direkcijas*.

Pēc robežplāna labošanas un atļauju saņemšanas no valsts institūcijām pagasta padomē atkārtoti izskaitīs iesniegumu par būvniecības atļaujas izsniegšanu.

► Ģerboņa lietošanas atļauja

Nolēma izniegt Talsu rajona plānošanas nodalai Dundagas pagasta ġerboņa attēlu vektorformātā Talsu rajona prezentācijas izdevuma sagatavošanai. Bukletā būs vispārīgs Talsu rajona raksturojums un vēsture,

informācija par izglītības iestādēm, *Kalķu skola* pārdodot izsolē un brīdināt pašreizējos zemes nomniekus par iespējamo zemes nomas līguma laušanu.

► Ielu asfaltēšana

Ir iecerēts Dundagas centrā asfaltēt Meža ielas (izdevumi Ls 15 000) un Pāces ielas (Ls 17 000) posmus. Nepieciešamie līdzekļi veidojas no Ls 10 000, kas iegūti 2003. gada konkursā *Lauku ceļa saimnieks*, un ceļu fonda uzkrājuma Ls 22 000.

Satiksmes ministrija 2004. gadā Dundagas pašvaldības ceļu uzturēsnai ir piešķirusi papildus Ls 50 000. Par šo naudu nolēma nobruģēt Pils ielas ietri (aptuveni Ls 25 000), izbūvēt skolēnu autobusu pieturvietu pie *Lielās skolas* (Ls 3 400), stāvlaukumus pie pils un Anstrupes kapiem.

► PII Kurzemē vasara

Pirmsskolas izglītības iestādē *Kurzemē jūlijā* darbosies tikai viena apvienotā bērnu grupa (23 dažāda vecuma bērniem).

► Skolēnu nometne pilī

Atļāva Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolai pēc saskaņojuma saņemšanas no Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un *Sabiedrības veselības aģentūras* un nometnes vadītāja kursu beigšanas apliecības uzrādīšanas rikot Dundagas pilī mācību plenēra praksi.

► Skolēnu apbalvošana

Pēc visusskolas direktora Ulda Katlapa lūguma par izciliem sasniegumiem rajona un valsts mācību olimpiādēs un Dundagas vidusskolas un pagasta vārda popularizēšanu nolēma apbalvot ar dāvanu kartēm grāmatnīcā *Vanema* 12. klases skolēnus Reini Zumbergu un levu Auziņu.

► Pagasttiesas priekšsēdētāja

Beidzoties iepriekšējam pilnvaru laikam, uz pieciem gadiem atkārtoti ievēlēja Dainu Dēvitu par Dundagas pagasttiesas priekšsēdētāju.

► Vīdales ciema valde

Apstiprināja Andu Bērkalni par Vīdales ciema valdes priekšsēdētāju un Laumu Ludeviku par valdes loceklī.

► Korekcijas programma 9. klasei

Atļāva, sākot ar 2004./2005. mācību gadu, vidusskolā īstenot vispārējās pedagoģiskās korekcijas (izlīdzinošās) izglītības programmu 9. klasei.

Protokolu pārlūkoja Aivars Miška

Labam darbam laba slava

Dundagas vidusskolā mācās daudz talantīgu un vispusīgu skolēnu. Pie ziņojumu dēļa gari jo gari saraksti zīno par dažādu olimpiāžu un sacensību dalībniekiem. Dažiem valstīs līmenī ir veicies īpaši labi. Šos skolēnus Talsos 19. maijā apbalvoja un sumināja apsveikuma koncertā.

Mūsu laureāti: *Ieva Auziņa* — zinātniskās pētniecības darbs vēsturē izvirzīts valsts lasījumiem, *Reinis Zumbergs* (abi 12. kl.) — 1. vieta Talsu rajona bioloģijas olimpiādē, dalība valsts olimpiādē, *Dita Vinovska* (10.^a kl.) — 1.v. rajona matemātikas olimpiādē, dalība valsts olimpiādē, *Tomis Zoss* (11.^b kl.) — 2. pakāpes diploms valsts skatuvē runas konkursā *Zvībulis*, volejbola komanda — 2. v. ieguvēja valsts volejbola jaunatnes čempionātā — *Pēteris Aukmanis*, *Reinis un Uldis Kārklevalki* (visi 7.^a kl.), *Lauris Seržants* (7.^b kl.), *Matīss un Reinis Jānbergs* un *Uldis Šstrandars* (visi 7.^c kl.) un *vidusskolas jauktais koris* — 2. v. Kurzemes novada jauktu koru skatē.

Skolēnu panākumi ir nākuši ar

skolotāju palīdzību, tāpēc sveica arī viņus — *Vairu Kamaru*, *Sandru Lielānsi*, *Unu Silu*, *Imantu Brusbārdi*, *Līgatu Ulmani* un *Valdu Paremu*. Laureāti saņēma dāvanā vērtīgas grāmatas un cienastu, kā arī baudīja Zvībulu un Talsu rajona 4. jauno talentu konkursa laureātu priekšnesumus.

Una Upīte

Atkritumu Briesmoņi un Bomžu prieki

Alakstes, Pāces un Štēburupes krasti sen nebija tirīti. Dažviet no atkritumiem jau bija sācis veidoties kultūrslānis. Lai kaut nedaudz uzlabotu skatu un tirību pie upēm un iepriekšātiem sirdi, *Ziemeļkurzemes AGENDA 21 centrs* kopā ar 5. un 6. klašu skolēniem 6. maijā kērās pie darba.

Protams, tīrījām tikai nelielus krasītu posmus. Tik un tā ar līdzpānemtām atkritumu maišiem gandrīz nepietika, un upēs palika guļam lietas, ko paši saviem spēkiem nevarējām izcelt, kā riepas, gultas, mašinas u.c.

metāllūžņi. Vislielākā netirība valdīja Brīvības un Upes ielas apkārtnē, kur lielās metāllūžņu kaudzes tā arī palika neaiztiktais. Upju krastos bija arī nepātikami skati: maisā noslīcināti kakēni, ap koku aptīta čūska, celofāna maisījā iespriestotas zivis. Cilvēki mēdz būt gan nežēlīgi, gan cūcīgi...

Atkritumus savācām diezgan lielā daudzumā. Pēc sakopšanas darba skolēni veica radošu darbu — katrā klase no sev *tīkamākajiem* un *derīgākajiem* atkritumiem izveidoja instalāciju. Daži jau iepriekšējā dienā bija uzzīmējuši skices. Rezultāts bija šāds — pie skolas tīklā *spīrinājās dzelzs vēzis*, Džekījs uz sava moča brauca pie meitenes, stalti slējās kuģis *Bomža prieks* un uz to visu noraudzījās *Atkritumu Briesmonis*. Katrai klasei vajadzēja iepazīstināt ar savu veikumu un pastāstīt par redzēto un iespādiem. Arī te atklājās dažādās pieejas. Negaidīju tik radošu izpausītām.

Lai par padarīto būtu vēl lielāks gandrījums, valsts akciju sabiedrība (VAS) *Latvijas valsts meži*, viens no upju krastu īpašniekiem, *samaksāja* skolēniem *algū*. Katrai klasei tika par vērtīgai grāmatai un lielai tortei. VAS *Latvijas valsts meži* darbinieki pāsi tajā pašā dienā kopa un tirīja par-

ku, tāpēc bija īpaši priecīgi un pateicīgi par skolēnu atsaučību. Arī skolēni bija tik gandarīti par paveikto, ieraudzīto, iz

Skaidro lietpratējs

Vēlēšanu iecirkņu darba laiks Eiropas parlamenta vēlēšanās

Iecirkņa nosaukums, atrašanās vieta	Darba laiks			Tālrunis
	no 2. līdz 10. jūnijam	11. jūnijā	12. jūnijā	
Dundagas vēlēšanu iecirknis, Dundagas pilī				3237859
Nevejas vēlēšanu iecirknis, Nevejas skolā				3249258
Vīdales vēlēšanu iecirknis, Vīdales skolā	10 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	7 ⁰⁰ - 22 ⁰⁰	3243598
Kalķu vēlēšanu iecirknis, Vārpniekos				3245318
Dundagas pagasta vēlēšanu komisija, Līkā muīžā				3237851

Kam traucē ziedi?

Pirms vairākiem gadiem ganī bās pie ceļa iestādīju narcises. Lai zied. Kā dziesmiņā dzied — "par prieku sev, par prieku tev un ļautiņiem par prieku". Un ziedēja arī. Tā skaisti izskatījās. Lauks vēl rūsgans, piebiris ar baltām narcīšu zvaigznītēm. Bet jau pērn visi ziedi tika noplēsti. Šogad atkal. 9. maijā pārskaitīju — pāri simts ziediem. 10. maijā vairs nebija neviens. Ja tas cilvēks būtu ienācis pie manis, es ar prieku viņam dārza pušķi

būtu saplūkusi. Un vēl skaistākus ziedus. Žēl, ka tā...

Emma Sileviča,
pensionēta skolotāja

Sandras Dadzes zīmējums

Apspriede par dzīvi Dundagā

12. maijā pils lielajā zāle, pirmo reizi izmēģinot jaunos krēslus, pulciņš dundadznieku (pa lielai daļai daudzdzīvokļu māju vecākie) tikās ar pagasta vadību, lai apspriestos par mūsu kopīgajā sadzīvē pašlaik svarīgāko.

No pašvaldības vadības piedalījās šamo rīcību, lai šos netiekumus tiešām pagasta padomes priekšsēdētāja vietvarētu ievērot (piemēram, vajadzīgs vienīks **Austris Kristaps** (priekšsēdētājs), apsargātā stāvlaukums, lai vieglā auto-dētāja atvainījuma laikā arī vadīja mašinas tur varētu novietot). Kukuta kungs arī ziņoja par gadījumiem, kad 1. maijā nav izkārts valsts karogs un to, ka prasība valsts svētkos izkārt karogu skar visas pagasta mājas neatkarīgi no to ģeogrāfiskā izvietojuma.

Policijas inspektorā R. Puduļa stāstījuma galvenā doma — gan pašvaldības, gan valsts policijas darbinieki no iedzīvotājiem gaida ne nopēlumu, bet atbalstu. Te sadūrās divas izpratnes. Daļa iedzīvotāju pārstāvju pauda viedokli:

Kristaps kungs pašā sakumā ie-skicēja galvenos darba kārtības punktus: tā saucamās točkas (nelegālā alkohola tirdzniecības vietas), ūdens trūkums centra mājās, atkritumu saimniecība, jauniešu pulcešanās vietas, legalā iebabītā alkohola tirdzniecība mācību iestāžu tuvumā.

A. Kukutis runāja par saistošo noteiku, ievērošanu, kā arī par nepiecie-

proti, kladi ar rūpīgi pierakstītiem paredzot ūdens skaitītājus un ūdens pleciem.

Izskanēja pārmetumi dažu privāto uzņēmumu, īpaši veikala **Gabriela** virzienā par nesakoptu apkārtni un ziemā slidenām ietvēm (gadās, ka cilvēki krīt un pat salauž kāju).

Vismazāk konkrētu ierosni dzīdeja jautājumā par jauniešu uzvedību un alkohola tirdzniecību mācību iestāžu tuvumā.

Visbeidzot, klātesošie māju pārstāvji arī sanēma anketas par kapličas iespējamā būvniecības vietu.

Sanāksmes beigās ierādās un dažus noslēguma vārdus teica **Gumārs Laičāns**. Pagasta padomes priekšsēdētāja atgādinājums, ka jebkurā sabiedrībā aktīvi ir 5 procenti iedzīvotāju, lika vēlreiz pārlaist skatienu zālei. Apmēram desmitā daļa no 5 procentiem. Iesākumam nemaz ne tik slikti, nemot vērā, ka tikšanās pavēlu bija izziņota.

Jāpiekrit Andra Kukuta paustajam: šādas sanāksmes jārīko regulāri (varbūt divas reizes gadā, ja īpaša vadīzība, tad biežāk), laikus izziņojot un uzaicinot tieši daudzdzīvokļu māju vecākos. Dialogs ir aizsācies, tas nedrīkstētu izplēnēt. Šādas tikšanās to-mēr pamazām rosina savstarpēju iz-pratni un uzticību, bez kurās lielākus kopīgus darbus nav iespējams paveikt.

Alnis Auziņš

policijai ir jānodrošina kārtība, jāatrod un jāsoda točku īpašnieki. Sastopoties ar skaidrojumu, ka bez konkrēta ziņuma policists nedabūs atļauju iejet citā ipašumā veikt pārbaudi, skanēja atbilde: mēs baidāmies. Policisti savukārt ka privātmāju, galvenokārt Līvānu māju iemītnieki izjūt ūdens trūkumu. Iemesls, pēc Ralles kunga vārdiem, ir tas, ka iemītnieki pastiprināti izmanto dzēsus neizpauđīs. R. Pudulis minēja arī ramo ūdeni dārzu laistišanai. Risinājums varētu būt īpašu noteikumu izveidi savdabīgus grāmatvedības datus, de un apstiprināšana pagasta padomē,

vai juridiska persona, kas likumīgi ie-guvusi īpašumu daudzdzīvokļu mājā, kurā dzīvokļi pieder vairākiem īpašniekiem, un reģistrējusi šo īpašumu Zemesgrāmatā.

12. pants. Dzīvokļa īpašnieks sedz nepieciešamos izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas, tās komunikāciju un iekārtu uzturēšanu, ekspluatāciju un remontu, kā arī zemes gabala uzturēšanu, ekspluatāciju un remontu, arī zemes gabala uzturēšanu proporcionāli savā dzīvokļa īpašuma lielumam, tāpat arī noreķinās par saņemtajiem komu-nālajiem pakalpojumiem neatkarīgi no tā, vai dzīvokļa īpašnieks ir mājas kop-

īpašumā esošās daļas pārvaldīšanai un apsaimniekošanai izveidotās dzīvokļu īpašnieku sabiedrības dalībnieks un vai

viņš ir vai nav noslēdzis attiecīgu līgu mu ar daudzdzīvokļu mājas pārvaldītāju par kopīpašumā esošās daļas pārvaldišanas un apsaimniekošanas izdevumu seugšanu proporcionāli sava dzīvok-

ļa lielumam.

14. pants (2). Dzīvokļa īpašnieks nedrīkst dzīvokļu īpašnieku sabiedrības amatpersonām vai attiecīgiem spe-ciālistiem liegt apsekoj viņa dzīvokļi esošās komunikāciju daļas un izpildīt darbības, kas nodrošina komunikāciju normālu funkcionēšanu.

(3) Dzīvokļa īpašnieks bez citu dzīvokļa īpašnieku piekrišanas ir tiesīgs būvniecību reglamentejošos normati-vajos aktos noteiktā kārtībā pārplānot un pārbūvēt savu dzīvokli un tajā eso-

šās komunikācijas daļas, ciktā tas ne-

skar citu dzīvokļa īpašnieku intereses. Ja tiek pārplānotas un pārbūvētas dzīvokļa un komunikāciju daļas, kas funk-cionāli nedalāmi saistītas ar visas mājas ekspluatāciju, nepieciešams pārējo dzīvokļu īpašnieku vai dzīvokļu īpašnieku, vai dzīvokļu īpašnieku sabiedrības piekrišana, kas noformējama sa-biedrības statūtos vai savstarpējā līgu-mā noteiktajā kārtībā, un to dzīvokļu īpašnieku piekrišana, kuri nav dzīvokļu īpašnieku sabiedrības dalībnieki.

Sadarbosimies!

Agis Jansons,
Dundagas būvvaldes būvinspektors
(Dundagā mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā)

Ko vēsta bibliotēkas lasītāju anketas?

Katrā gadā aprīlī Latvijā noris bibliotēku nedēļa. Šogad Dundagas pagasta bibliotekāres vēlējās vairāk izzināt savu lasītāju domas par bibliotēkas darbu, tāpēc piedāvājām aizpildīt anketas visu trīs pagasta bibliotēku lasītājiem. Analizējot 76 aizpildītās anketas, sapratām, ka bibliotekārs un lasītājs pagastā ir atradis kopīgu valodu, un tas mūs iedvesmo turpmākam darbam.

Uz jautājumu Vai lasa arī citi ģimenes locekļi? 82,4% atbild ar jā. Tas apliecinā, esat apmierināti ar bibliotēku atraša-

ka mūsu pagastā ir daudz lasošu īpašumu. Protams, mājas bibliotekās ir gandrīz katram no mums, taču pārsvarā tajās ir iepriekšējo gadu grāmatas. Nenonieci-not to vērtību, tomēr nākas secināt, ka gribam lasīt jaunāko literatūru. Diemžēl daudzi jaunām grāmatām pašlaik spēj atlicināt visai maz naudas. Varbūt tieši tāpēc 65% no aptaujātajiem lasītājiem 1 – 2 reizes mēnesi mēro celu līdz bibliotēkai, kas 38 lasītājiem atrodas līdz 1 km no mājām, 13 lasītāji mēro 1 – 2 km garu celu, 14 grāmatu miljātās atrodas jau 3 – 5 km attālumā, bet 11 lasītājus nebaida arī 5 km attālumā.

Mūs — darbiniekus — iepriecina, ka

nās vietām un mūsu darba laiku. 39,4% no jums labprāt izmantotu internetu. Tuvākā vai tālākā nākotnē to varēs. Tehnikās iespējas šim jauninājumam bibliotēku darbā nenoliedzami labākas ir tieši Dundagā. Taču šāda veida jaunieši risinājumi mums, bibliotekāriem, jāveido kopā ar šīs jomas lietpratējiem un pašvaldību kā mūsu naudas devējiem. Zinot *Gaismas pils* un *Gaismas tīkla* iece-ses, kopīgi veidosim un cerēsim uz Dundagas *Gaismas staru*.

To, ka mūsu pagasta bibliotekās apmeklē zinīgi cilvēki, apliecinā atbildes par literatūras izvēles veidu. Daudzi to dara patstāvīgi vai atbilstoši konkrētai vajadzībai, mācību programmai. Savukārt 36% uzticas bibliotekāru ieteiku-mam, kas vēlreiz pierāda lasītāju uzti-

cību savam bibliotekāram.

Nenoliedzami vislielākā piekrišana ir literatūrai latviešu valodā. Jāuzsver gan, ka Dundagas bibliotekā var jautāt arī pēc grāmatām vācu, angļu un krie-vu valodā. Pieprasītākā literatūra visās trijās pagasta bibliotēkās ir ārzemju un latviešu daiļliteratūra. Kalķu bibliotekā liels pieprasījums ir lauksaimniecības, piedzīvojumu, fantastikas un mājturības literatūrai. Vīdales bibliotekās lasītāji labprāt lasa piedzīvojumu un fantastikas grāmatas, ir liela interese par mākslu, ģeogrāfiju un mājturību. Dundagas bibliotekā loti iecienīta ir literatūra psiholoģijā, vēsturē un ģeogrāfijā. Bērnu nodalā īpašā vērtē ir mazo bērnu grāmatīnas, kā arī piedzīvojumu un fantastikas literatūra. Ārpus konkuren-

ces ir izziņu literatūra (enciklopēdijas, rokasgrāmatas), kuras izmanto gan mazo klašu skolēni, gan studenti, gan individuāli interesenti konkrētu jautājumu noskaidrošanai.

Paldies tiem lasītājiem, kas anketās ierakstīja savus priekšlikumus, iebildu-mus, interesējošo grāmatu nosauku-mus! Ieteikumus izmantsim grāmatu fonda komplektēšanā. Tieši tāpēc gribu uzsvērt, ka anketas nav tikai ķeksiša ievilkšana atskaitē.

Maijā visas trīs pagasta un vidussko-las bibliotekās saņēma grāmatu dāvinā-jumu akcijā *Atbalsts lauku bibliotekām*. Mili gaidām mūsu bibliotekās!

Anketu ziņas apkopoja
Ruta Emerberga

Ciemos

GAVSENE

(Nobeigums. Sākums 4. numurā.)
Pašlaik ciemā mīt 14 iedzīvotāju.

VĀCU LAIKI UN PĒCKARA GADI

Elma Zadiņa: "Par mūsu brāli Edgaru — leģionāru — ir atsevišķs stāsts. Rīgā beidza komercskolu un tūlīt viņu pārēma leģionā. Frontē bijis tāds gadījums. Bunkurā gulot, Edgars dzirdējis, it kā viens trīsreiz saucis — celies un ej! Edgars izgājis, un bunkuram uzmesta burba.

Izkarojās viņš Volhovā un beigās pie Džūkstes lielajās Ziemassvētku kaujās. Trīs diennaktis pēc kārtas bija kāvušies. Tad vairāki dezertēja un nāca mājās, arī brālis. Samainījis drēbes pie kāda zemnieka, kaut kur no Abavas malas trīs diennaktis nācis. Kur paliks? Kūtsaugšā vēl bija siens, tēvs iztaisija bunkuru, un tur dzīvoja. Vasarā un ziemā, laikam gadu. Krievi nāca pārbaudīt, ar durklēm bakstīja. Mamma diktī lūdza Dievū. Vienreiz bija tā. Edgars gul, pažobēl aizmīdzis. Atnāk krievi, augšā izvandās, mamma lejā pamirusi — kas nu notiks? Nāk krievi lejā, bet Edgars neved. Pēc kāda laika mamma čukstus viņu sauc. Edgars vēlāk stāsta: kad te krievi bija, es nedzīrdēju, kad mamma čukstus sauca, tad dzīrdēju.

Vēlāk, pēc kāda gada, Edgars iztaisija viltotus dokumentus, lai legalizētos. Tai laikā sāka nākt no filtrācijas vīri ar papīriem, kas apliecināja, ka viņi savu atsēdējuši. Tad citi sāka tai-sit līdzīgus. Edgars aizgāja uz Rīgu. Bet vēlāk tik un tā tika uz Sibīriju prom, Kirovu. Viņu nodeva."

No **Viļņa Legzdīna** (dz. 1938. g.) atmiņām: "Padomju iekārtas atgriešanās 1945. g. maijā iežīmējās ar četru kabatas pulksteņu pazušanu no naktsgaldinējiem pēc dokumentu pārbaudes. Uzlīka lielus nodokļus. Bet kur lai zemnieks naudu nēm, ja viss saražotais jānodod valstij? Trīs Legzdīnu dēli aizgāja strādāt MRS."

Ruta Bērziņa: "Jau paredzot, ka izvešanas varētu būt, Legzdīni izjauca, saēloja automašīnu un noraka to zemē. Arī citas dārgākas mantas. Vēlāk padomju karavīri izraka ārā."

PAR GRĪVKĀRLI

No Kārla Rozefelda atmiņām: "Tēs uzbūvejs kūg ir. Tuvāk ziņā man ne-kād nav. Jo tēvs bi loti skops ar sov biogrāfijā stāst. Daudzreiz es viņam vare pārmest. Abi runā perfekt vāc valoda. Mums bērniem, mēs trīs puiks, nekad mums nemācīj vāc valod. Mēs but perfekt iemācījšes."

E.Z.: "Grīvu vecais saimnieks bija kuģu kapteinis no Melnsilā, no Rozefeldiem. Mans skolasbiedrs Arnolds arī bija no tās dzimtas. Rozefelds bija apprečējis Ošberga meitu no *Pupaviem*. Kārlis Rozefelds, sauktus Grīvkārlis, bija vācu laikā pagasta vecākais. Viņa biogrāfija ir loti interesanta. Viņu vācu laikā gūstīja un veda uz Salaspils nometni."

Aigars Zadiņš: "Viņu represēja abi režīmi. Kārlis stāstīja, ka vāciešiem bijis nodoms deportēt, atbrīvot Ziemeļkurzemi no latviešiem. Skāļi tas nav izteikts, bet tāds nolūks esot bijis. Latvijas tā laika valdība — latvieši — esot devusi mājienu, lai pasīvi pretojas — lai to neizpilda, lai neskrien pa galvu un kaklu prom. Kārlis tā darījis, un tāpēc cilvēki palikuši uz vietas. Par to arī vācieši viņu sagūstījuši. Viņš no Ventspils uz Rīgu vests. Zinot, ka labi nebūs, viņš pie Usmas izlēcis no vil-ciena."

Valdis Derkevics: "Mums jau arī

vācieši nāca virsū [ka jājet prom], daudz mantu, graudus jau bijām izveduši uz Pāci, *Veporiem*. Domāja, ka nebūs palikšanas."

E.Z.: "Sargi Kārlim esot sēdējuši blakus. Nekur never izmukt. Viņš bija loti Dieva cilvēks. Pēkšņi it kā dzird sakām: bēdz! Kārlis iet uz tualeti, karavīri līdzi. Bet ievērojis, ka logs tualetē ir valā. Iet otru reizi, un nu vairs karavīri līdzi neiet. Tā Kārlis izleca no braucoša bāriņa. Tālāk slēpās pie rādiem un kaimiņiem.

Kārlim bija brāli Eduards un Pauls. Juku laikos viņi mainīja uzvārdu uz Grīva. Paula dēls ir Māris Grīva,

■ Kārlis Rozefelds (Grīvkārlis) 60. gados Jūrmalā.
Foto no E. Zadiņas albuma

Šķēpa metējs un olimpiskā čempiona Daiņa Kūlas treneris. Bet Kārlim tēvs pateicis — Rozefeldi savu uzvārdu nav apkaunojuši, tu nemaini. Kārlis nemainīja. Krievu laikā viņu izsūtīja uz Kolumu."

A.Z.: "Grīvkārlis pēc atgriešanās mita Jūrmalā, te viņš nedrīkstēja dzī-vot, bet mūža beigās izteica vēlmī atgriezties Dundagā. Mana mamma palīdzēja samainīt dzīvokli."

E.Z.: "Viņš 90 gadu vecumā pārcē-lās uz Dundagu, jo gribēja gulēt Kluču kapos. Mira 2000. gadā, 94 gadu vecumā.

A.Z.: "Viņš prata daudz stāstīt.

V.D.: "Zināja, kur laba zeme, kur ne — pa visu ciemu.

A.Z.: "Katrū zemes gabaliņu, kas kuram saimniekiem padevies. Priecā-jās, kad man bija labi rudzi padevu-shies."

Kārlis Rozefelds. Atmiņas — fragmenti (pierakstījis Ivars Abajs 1993.02.)

Kad tēv un māt 1941.g. izved, pie vien pus piebrauc mašīn pie durim, otra puse — tur es izbēg pa durvīm āre. Un tad mān mekle un neatrād. Un šie Kirsteini, tie izsoleš pa mān galvā 5000 rubļu, lai mān dabut rokā. Un tad es aizgāj mežā, jaunes brāls a bij klāt. Un aizgāj pie to Vizum. Vi-zums — tas ir Kurbis mežzīns.

— Vai! — viņš teic. — Nenāc tu manes mājes. Tēv redzes, tēv izdos, Kirsteins izsoles tik un tik pa galvā.

Tad kad tie krievi izskrēj āre, es slēpos pie šiem pašiem Zadiņiem. Nu tie mān uzturē tā... Pēc tam ka krievi bi aizgāj. Atnāk Fēliks Legzdīns, viņš jau zin, ka es tur slēpas. Tur Dundaga Upiš Verners, Jāns, Zvaigzne (Tūlam znots) un vēl tie citi sapulcejušies, kād 10, 11. Tur bi tāds Sebris, viensiek vietnieks no Sabdags ciem, un Tamms policījs priekšnieks. Tie uz iels stāv viss pils priekš un mān pieved klāt tagad. Uzreiz Upiš Verners tā jokodamies: — Tev ir jāiet pa pagast vecako! Es teic: — Ūja, ūja! Tik trak! Par pagast vecako iet tādā laikā, kur vēl te patēt slēpjās bands iekša. Tik vai tā mān nošaus, šur vai tur.

— Nē, nē, tev jāiet ir!

Es atsakes, kategorisk atsakes un aiziet projam. Un šie, vai nu tas Upiš biji, vai nu Sebris, vai Tamms, vai Tūlam znots, tie bijā uz Ventspili. Un tur mān nolikuš priekša aprīņķ pārvaldei. Ka redz, mān vecak ir izvest. Es i tāds palīgs dzīvs.

Es jau bij tādā sabiedrībā strā-dajs. Es bi piensaimniek sabiedriba, es bi kooperatīvā, es bi mūs meliorācijās sabiedrībā (180) biedr. Tur visur es jou kustes līdzi. Tā ka pa daļai es jou to pagast pārzin. Tādēl viņš zināj labi, ka man ir tāds vēriens pa tiem cilvē-kiem.

Mān izsauc uz Ventspīl toreiz. Pulkveds Lobe bi toreiz Ventspīlā aprīņķ karaspēk priekšnieks.

— Jūs zin, tagad ir kar laiks, nekād runašan nav. Jūs tiek iecelts par pa-gasta vecāko, — viņš pasak.

Un tā es tik pa Dundagas pagast

■ Sibīrijas ziemā, 1953. g.
■ Dundagas puikas Sibīrijā, 1953. g. Zigurds Legzdīns, Vilnis Zviedrs, Jānis Ostups, Gunārs Zviedrs, Vilnis un Rai-monds Legzdīni.

Arnolda Legzdīna foto

vecāko negri-bēdams.

PADOMJU REPRESIJAS

Represēto saraksts, 1941. — 1953. Latvijas arhīvi, pielikums. 1995/2. 1941. g. izsūtītie Gavsenes ciema ļaudis: Detloka Kērsta Jāna m. (Kluči), Štils Matilde Friča m. (Slakteri), Upīts Agneze Kārla m., Rūsis Žanis Otto d. (Pipari), Susutriņi — Jānis Jāns d. un Marta Jānsa m. (Plāvsargi), Legzdīni — Karlīne Jānsa m., Eduards Indriķa d., Arnolds Eduarda d., Feliks Eduarda d., Biruta Eduarda m., Zigurds Arnolda d., Ausma Arnolda m., Raimonds Arnolda d., Vilnis Arnolda d. (Snikeri).

Represēto saraksts, 1949. Latvijas arhīvi, pielikums. 1995/4. 1949. g. izsūtītie Gavsenes ciema ļaudis: Detloka Kērsta Jāna m. (Kluči), Štils Matilde Friča m. (Slakteri), Upīts Agneze Kārla m., Rūsis Žanis Otto d. (Pipari), Susutriņi — Jānis Jāns d. un Marta Jānsa m. (Plāvsargi), Legzdīni — Karlīne Jānsa m., Eduards Indriķa d., Arnolds Eduarda d., Feliks Eduarda d., Biruta Eduarda m., Zigurds Arnolda d., Ausma Arnolda m., Raimonds Arnolda d., Vilnis Arnolda d. (Snikeri).

E.Z.: "Pirms no Gavsenes izveda jau 1941. gadā Brāļus Detlavus no *Klučiem*, abus vecpuišus, saņēma pie pienotavas. Tāpat aizveda vecos Rozefeldus no Grīvām. 1949. gadā izveda *Slakterus*, *Piparus*, daudzus no *Snikeriem* — divus dēlus ar visām ģimenēm, Grīvkārli arī. Mūsu mājās neiebrauca, mēs bijām jaunsaimnieki. Gāju 5. kla-sē, no manas klases paņēma vienu no Legzdīnu (*Snikeri*) bērniem.

Vēl tagad atceros, kā veco *Plāvsargu* veda uz Sibīriju — viņam bija stīvas kājas, tās karājās pa ratiem ārā... Jānis Reboks vēlāk teica — es viņam Sibīrijā pirmajam raku kapu. Tā viņš arī nebijāja piecēlēs. Gulējis, bārdiņa gaisā... Bija pavasaris. Vēl neilgi pirms nāves bija apraisījies: voi tad te dzēgez a kuke?"

Edmunds Derkevics: "Manu vec-tēvu izsūtīja 1949.g. Es tad strādāju Melnsilā, pildīju mežā normu. Dakte-ra Valda Randes mamma mani izglība no izsūtīšanas. Viņa zināja, kas notiek, un pateica, lai nebraucu mājās, iedošot ēst. Vēlāk slepus atgriezos un dažas dienas pa mežu nodzīvoju. Aizgāju pie onkuļa. Tas teica, ka Mazurs, toreizējais čekas priekšnieks, esot sacījis — ja nu kāds atbraucot pēc mantām, lai ejot pie viņa. Tāda esot pavēle. Es tā arī izdarīju, nedēļā jau bija pagājis. Mazurs teica — es tos vārdu atceros vēl šodien — labi, vār-guli, ej mājās, kad vajadzēs, tevi da-būs."

No Viļņa Legzdīna atmiņām: "1949. gada 25. martā sešos no rīta apbrūnoti armijas vīri kopā ar vietējiem komunistu aktīvistiem visus sacēla augšā un pavēlēja pusstundas laikā sakrāvāt mantas prombraukšanai. Viens no armijas viensiekniekiem lika parakstīt kaut kādu papīrus, ka brī-prātīgi piekrītam pārcelties uz dzīvi citviet Padomju Savienībā."

Jautra Krūkle: "1949. gadā, kad bija izvešanas, pie mums nespēja ie-braukt — bija pārāk slīkts ceļš. Toties 1950. gadā mums *Odumi* bija 24 stundu laikā jāstatī. Tur bija vainīgs viens stukačs, man ir arī viņa denunciācijas raksts. Mēs esot budži un nevarot savās mājās dzīvot. Drīkstējām pa-nēmēt līdzi vienu govī, vienu cūku, vienu aitu, putnus — tos neskaitīja — un vienu pūru kartupeļu (kartupeļi gan jau bija apstādīti). Milzīgs bija

atsavināto mantu saraksts, kurā gan simtprocentīgi visu neierakstīja. Arī *Sprīngu* saimniekus izlika no mājas. Vēlāk kolhoza priekšsēdētājam uz-rakstīju iesniegumu kompensācijas iegūšanai, bet man teica — ja es varētu uzrakstīt, kurā fermā lopī nodoti..."

Es jau to nezināju. Tagad esam iedalīti daļēji represēto kategorijā, tas ir oficiāls statuss. Vecāki varēja atgriezties ap 1956. gadu, bet es jau tad strādāju par pedagogu un pēc aiziešanas pen-sijā — Zemes komisija.

Pēc izdzīšanas dzīvojām mežā zem koka. Tad ievācāmies brīvajās Mētriju mājās. Kūts tur vairs nebija, māja bē-dīgā stāvoklī, bet līdz rudenim izturē-jām. Es mācījos desmitā klasē. Man piedāvaja strādāt par bērnudārza vadītāju. Divus mēnešus saņēmu vienu sieku labības un piecus rubļus. Tad pārcēlāmies dzīvot pie Grenenber-giem — kādus divus gadus. Pēc tam uz *Slakteru* mājām. Tās bija izdemole-tas, bet varēja sakārtot. 1956. g., kad izsūtītos jau sāka laist mājās, mani vecāki drīkstēja atgriezties *Odumos* (es jau vairs nedzīvoju Dundagā). Saimniecības ēku vairs nebija, tikai māja un ratnīca bija palikušas.

Ozoliņus no *Sprīngiem* izsūtīja uz Džūksti. Kolhozs *Sprīngos* ierkoja bē-nudārzu.

Tas, kurš mūs denunciēja, pēc tam *Odumos* saimniekoja. Es ar viņu vēlāk satikos."

V.D.: "Vietējie to visu darīja."

J.K.: "Tikai likumi nāca no Maskavas."

E.Z.: "Tos, kuri atgriezās no izsūtī-šanas, nevienu nelaida savās mājās dzīvot."

No V. Legzdīna atmiņām: "[Tēvs] Arnolds [pēc atgriešanās Latvijā] Dundagas ciema padomē interesējās par iespējām pārcelties uz pastāvīgu dzīvi savās bijušajās mājās, bet saņēma atbildi, ka ir nevēlama persona."

KOLHOZA LAIKI

E.D.: "Kolhozu nodibināja tūlīt pēc izvešanas, marta beigās. Visi bija sa-baidīti un sagāja iekšā. Man bija astoṇpadsmitis gadu. Ko darīt? Arī jāstājas kolhozā. Pirmais darbs — pirmajā aprīlī vectēva laukā bija jāsēj mākslī-gie mēslis.

Kolhozs saucās *Brīvība* — kopā ar Kārlmužu. Pirmais priekšsēdētājs — pavīsam īsu laiku — bija Valters Lāc-pēda, no rudens jau Jānis Kirsteins. Lukševics bija pirmais brigadieris.

Pēc tam mani no kolhoza aizsūtīja tr

■ Jaunsniķeros 1961. gadā. Pirmais no kreisās Rihards Derkevics, pirmā no labās Milda Derkevica.

gadijumu. Manam sievastēvam dēls negribēja strādāt kolhozā. Kīrsteins viņam uzklūp. Bet Brūveru Kārlis bija ar lielu muti: kur tavi dēli? Kīrsteina dēls un meita bija Zviedrijā. Tā Kīrsteinam mute ciet. Kīrsteins no Šķepiņiem bija.”

V.D.: “Mums aplokā auga bērzu birzīte, tēvs to saudzēja smukuma pēc. Reiz Kīrsteins atsūta kolhoza zāgerus. Tie nozāģē malkā spīta pēc. Jo tēvam arī it kā vajadzēja būt aizvestam.”

E.Z.: “Mūsu tēvs kolhoza sākumā bija zirgkopējs — stingrs, bet godīgs, ne salmu nepānems. Grīvas apdzīvoja trīs ģimenes: Kārklini, Jurdzeviči un Eniņi. Tie vīri, kas strādāja ar zirgiem, sāka teikt, ka Derkevics nebaro zirgus, ka tie šāvaki. Bet tēvs iedod auzu kules katru dienu līdzi! Labi, aiziet krūmos noskatīties. Jā, šie dod auzas tikai saviem lopiem. Tēvs sataisīja skandālu. Un tad nāca tāds gadījums. Mums bija jauna kēve Juta, tikkō iebraukta. To paņēma kolhozā. Reiz kolhozam dod pavēli — divi zirgi jānodod valstij. Juta iejūgta ratos, Jurdzevičs par braucēju, divus zirgus ved uz Ugāli. Bet tur nododamos zirgus izbrākē. Godigs cilvēks brauktu mājās, bet Jurdzevičs pateicis, ka viņam ir arī labs zirgs, — un aizdevis Jutu prom. Nu lielīgs — es to Derkevicu pataisīju viegлāku!

Bija mums arī zirgs Jancis, brigadieris Kučers kolhozā ar viņu strādāja. Ar Janci kolhozā slikti apgājās, un viņš no rītiem pats mūsu mājās atrāca. Pabarojām un aizvedām atpakaļ. 1961. gadā, kad tēvs bija slims, es dārzā vagoju kartupeļus, un man nevajadzēja grožu, jo zirgs pats zināja, kur un kā pagriezties. Loti gudrs bija.

Bet kolhozlaiku zaļšana man bija līdz kaklam. Cik ilgi tā varēja iet! Katrs nēma, cik tik var. Varbūt lauku brigādē tā īsti nevarēja zagt, toties citur! Rāva pa labi un pa kreisi, tas bija caurs maišs, ko nekad nevar piepildīt.”

A.Z.: “Tāda bija ideoloģija.”

E.Z.: “Beidzamā laikā pat trijās maiņas strādājām, lai sienu savāk-

tu. Galu galā reiz nospriedām, ka svētdien tomēr nestrādāsim. Man piezvana traktorists: vai tad uz lauku neiesim? Man kauns teikt, ka nestrādāsim...”

V.D.: “Meža darbos gāju tikai kolhoza laikos, sākumā, kad bija lielas normas. Gadījās pat tā, ka nevarēju skolā iet, jo bija jābrauc mežā. Es braucu ar baļķu ragavām, mums bija divi mazi zīrdziņi, Maša un Saša, abi vilka atspērušies. Atceros, kā pa Pieņu dambi pavasarī vedām — tur tāds liels klajums, dzīvs ledus. Meliorācija vēl nebija iztaisīta. Es ar vienu zirgu, tēvs ar otru.”

E.Z.: “Kolhoza laikos Pieņu plāvas bija aizaugušas, grāvji ciet. Es par agronomi strādāju. Vienreiz jātiekt mājās no Būdeniem. Man motocikls, domāju, braukšu pa taisno. Pabraucu gabalu, bet govis tā visu ceļu izdangājušas vienā putrā, ka nevar pabraukt. Ieliku pirmajā ātrumā un skrēju līdzi. Cītādi nekā pabraukt nevar, motociklu atstāt arī nevar. Vēlāk tur nomeliorēja un uztaisīja ceļu.”

E.D.: “Klučos tāds vecs Kristiņš dzīvoja, vai viņš bija valinieks? No Dundagas nākot, vienmēr kortelītis līdzi. Kad es ganīju govis, viņš allaž apstājas, aprunājās. Kārtis citiem mācīja spēlēt. Kolhoza laikā, kad ar rokām plāvu Pupavu plāvas, Kristiņš arī tai barā. Mums, jauniem puišiem, nekrīt vecā kūla, viņš staigā smiedamies, jo izkaps asa. Tas bija 50. g sākumā.”

E.Z.: “Kluču kapu celš kolhozu laikos bija briesmīgs. Toreiz jau kapus kopt un kapu ceļu taisīt bija milzīgs nacionālisms. Mēs tomēr tos akmeņus, kas bija novākti no laukiem, paklusām bērām kapu ceļā, kāds reizēm iebēra pa grants kravai, tā pamazām ceļu uztasīja. Valdis, būvbrigāde strādādams, pa kravai atveda. Kā viņš to dabūja gatavu, ir viņa ziņā.”

V.D.: “Toreiz jau bijām iemācījušies nospert!”

E.Z.: “Kad tēvu glabājām, tad vedām ar traktoru, paši gājām pa krūmiem. Un par to, ka mamma ar

mācītāju paglabāja, mani izsvieda no deputātiem.”

A.Z.: “Es atceros, kā reiz trušu māti pie trušu tēva vedu. Mans tēvs bija vetāsts. Viņš iedod trušu māti, un man tā jānes uz Odumiem. Man, puikam, jau pats gājiens ar trusi grozā likās milzīgs notikums. Aizeju. Satieku veco saimnieku, sakū savu vajadzību. Labi, ielaiž trusi būdā. Jāgaida! Gaidu, gaidu, bet — iekšā milzīgs troksnis, salmi pa gaisu. Kaut kas nav riktgil! Odumu saimnieks iet skatīties. Dod man atpakaļ trusi un pārmet — ko tu atnesi, tēvaini! Šie divi plūcas uz dzīvību vai nāvi. Man ausis sarkanas — ko tēvs, vetāsts, iedevi! Novītušām ausīm ar trusi velkos mājās. Smags pārdzīvojums bija. Kā tā būda rībēja — kurš kuru!”

MŪSDIENAS

A.Z.: “Tagad ciems ir pagalam tukšs — izvešanas sekas, izjauktas ģimenes, atgriešanās grūtības. To jūt. Kolhozu laiks iedibināja bezatbildību. Tagad pašam jāuzņemas atbildība, un to gandrīz neviens negrib.”

J.K.: “Un valsts politika neveicina.”

A.Z.: “Mūsu vieta ir aizņemta. Tāds pārtraukums...”

E.Z.: “Gavsene... Kas tad tagad no ciema dzimtām palicis? Jaunsniķeros. Sniķeros zemi nesaimnieko, mājā gan dzīvo. Gandrīz visas mājas ir nost. Sprīngi vēl ir, bet mantinieki tikai pa vasarām mitinās.”

Alkšaudzēs dzīvo Agnēzes Upītes audzumeita Ilga Šnikvalde no Late-

ne. Es piedzimu Rīgā. Dzīvojām komunālājā dzīvoklī — tieši pa diagonāli pretī stūra mājai — zivju veikala ēkā. Izmācījos par konditori — karameļu meistari.

Dundagā pirmo reizi nonācu pirms Taizela izrādes. Tad tēvs bija pieteicies estrādes un apkārtnes sakopšanas talkai. Pastaigāju pa Dundagu un nodomāju — mazs mīlestīnš.

Ar Aigaru apprečējos 1993. gadā, bet Aigars pirmo reizi uz Snīķeriem atbrauca jau 1992. gada septembrī. Viņš vienmēr bija gribējis dzīvot laukos. Bet skats bija šausmīgs — viss aizaudzis ar krūmiem, visu diegu dedzinājām atkritumus. Vēl ilgi grābekli pa zemi nevarēja novilkta, mūždien aiz kaut kā aizķerās. Izrākām kannu, kurā bija... piens. Drausmīga smirdoņa! Tēvs teicā, ka tas neesot no viņa laikiem. Kad Aigars tūrija aku, viņš izvilkā ārā piecpadsmi spainus, krūzes, kannas un vācu ķiveri. Tā mums joprojām ir mājās.

Atmodas laikā tēvs bija pieprasījis zemi. Es biju pret. Es neesmu lauku sieviete! Nezināju, ar ko atšķiras kartupeļu stādīšana no burķanu sēšanas.

1993. gadā sākām te dzīvot. Nolēmām nodarbīties ar lauksaimniecību. Kādu laiku pat turējām lopus. Tēvs iedeva spaini: še, meitīn, slauc! Pie Zadiņiem gāju mācīties. Turējām trīs govīs, divus bulļus, arī cūkas, vistas, trušus.

Bet... Vajadzēja tehniku. Tēvs atkal domāja, ka visu varēs darīt ar rokām kā jaunībā. Grūti nācās ie-

Aigars pamazām sāka savu automēhāniķa darbu. Es smejojos, ka man tagad pietiek ar trim bēriem, vīru, suni un diviem kaķiem. Strādāju par gidi un par apkopeju.

Sākumā te pietrūka pilsētas bara, mašīnu izplūdgāzes. Atbraucot uz laukiem, man ļoti sāpeja galva. Pie-trūka draugu un radu.

Nu jau pie laukiem esmu pieradus. Tagad, aizbraucot uz Rīgu, man gribas atpakaļ. Man patīk, ka laukos cits citu pazīst un cits citam palīdz.

Snīķeros mums daudz darba, jo tie celti 1931. gadā kā pagaidu māja, pēc Bašķīrijas parauga — no māliem.

Mums ir sava spociņš. Ir bijis tā, ka viens kāpj pa trepēm augšā, bet durvis neatveras. Ir bijis tā, ka viens pa pažobeli vandās. Pašlaik meitenes dzīvo otrajā stāvā, un arī viņas stāsta, ka dzirdot. Mēs sadzīvojam mierīgi.

(Te šī materiāla apkopotājs atlāvās piebilst, ka šādam cilvēkam tikai jāstrādā par gidi.)

Jā, gides darbā jau vienā vasarā saklausījos visādus brīnumus — ko stāsta citi ekskursiju vadītāji, atbraukdamies uz Dundagu. Izrādās, mūsu pils sākumā esot atradusies uz salīņas, savukārt 1991. gadā, ja Imants Ziedonis nebūtu iestājies par pili, tad tā nemaz nebūtu...

A.Z.: “Tikai tāpēc, ka 90. gadu sākumā Jaunsniķerus kārtīgi nomeliorēja un laukus cilvēcīgi sakārtoja, es tagad varu šeit kārtīgi saimniecot. Un tad arī pamazām, pamazām.

Kad es te kā students ar saviem čomiem astoņdesmito gadu sākumā atbraucu, kopā cirtām krūmā, tad likās — tā arī, alkšņos ieaudzis, viss paliks! Kluču kapi bija pilnīgi krūmos. Pat mamma pieļāvuma izteiksmē iedomājās, ka varētu aiziet no šejenes. Grūtākajam tagad tā kā būtu pāri.

Tomēr justies kā pēdējam mohikānim nav diez ko patīkami. Es reizēm domāju — būtu vismaz pa kādam dūšīgākam saimniekiem citos ciemos — pa vienam Nevezējā, Vīdalē, Kaļķos, tad būtu cita jušana. Varētu sanākt kopā, apspriesties. Tagad dzīve ir tāda, ka ne mirkli nevar stāvēt uz vietas — vai nu, vai nu. Tehniskā attīstība dzen uz priekšu. Man divdesmit govis nav vairs nekas. Lai ietu laikam līdzi, vajadzētu simt govi, modernu kūti...

Laikam biju students, kad uzzināju ciema nosaukumu — Gavsene. Tāds mazliet dīvains vārds. Bet man tagad ir gan zemnieku saimniecība Jaunsniķeri, gan SIA Gavsene.”

V.D.: “Vismaz vārds nepazudīs no zemes virsas!”

Alnis Auziņš

Autors pateicas par atbalstu raksta tapšanā I. Abajam, R. Bērziņai, E. un V. Derkevičiem, J. Krūklei, V. Svirskai, E. un A. Zadiņiem.

atgādinājumu: “Mūsos ir daudz vitamīnu”, kolas ziņoja, ka labāk pirkts sulas, savukārt sulas mudināja nopirkta gan tieši viņu, gan kaimiņus (citas sulas).

Skolēniem bijusi arī laba doma — pie pusdienu katram izsniegt burķānu par brīvu, taču dažādu iemeslu dēļ šis pasākums pajuktu.

“Trešdienā bija veselības skrējiens. Ceturtdien biju Rīgā uz semināru Psihokārtīviel lietošanas profilakse. Problemas un risinājumi. Jau tagad ir daudz ideju nākamajam gadam,” teica S. Motmille. Izskanēja ieteikums vienu no dienām rīkot kā pretsmēkēšanas dienu, taču skolēni uzskatīja, ka nevajag. Pašlaik skola veiksmīgi esot tikusi galā ar

smēķētājiem pie skolas. Tas nenozīmē, ka skolēni vispār vairs nesmēķē, bet viņi vismaz to nedara atklāti.

Uzzināju, ka ir nolūks sertificēt skolas medicīnisko kabinetu. Kad to parveiks, tad skolas māsiņa varēs potēt profilaktiskās potes. Ir arī cerība nākamgad skolā dabūt dzeramo ūdeni.

“Ir skolas, kas aicina uzstāties mūzikus — bijušos narkomānus kā paraugus cīņai ar narkotikām. Taču mazā lauku skolā tā nevar. Skolēni nav redzējuši narkomānijas negatīvo pusī — narkomānus, kas neatveselojas un mirst. Un viņiem šķiet — ja jau šīs cilvēks ir atmetis, arī es to varēšu izdarīt, kad gribēšu. Šo problēmu Dundagā nevar risināt tā-

■ Skābsiena sagatavotāji — kolhoza Dundaga centra iecirkņa brigāde — Snīķeru laukos. 70. gadu beigas. Pirmā no labās E. Zadiņa.

Foto no E. Zadiņas labuma

Par zaļu pat vēl zaļāks

Vesels kā rutks

No 10. līdz 14. maijam visā Latvijā, arī Dundagas vidusskolā, rīkoja veselības nedēļu. Tās nosaukums šogad *Lai mīga un veselīga ģimene*.

Kā pastāstīja veselības veicināšanas grupas vadītāja **Skaidrīte Motmille**, skola pirmo gadu un iesaistījusies veselību veicinošo skolu grupā un pirmo reizi rīkoja šādu nedēļu. Skolotāja kopā ar 10. klases skolēniem bija sagatavojuši dažādus pasākumus šai nedēļai.

Pirmā diena bija zīmējumu uz asfalta konkursss visām klasēm. Katrs varēja zīmēt, kas viņam saistīs ar vārdu veselību. Atšķirības bija vērojamas pa vecumiem — jaunākie uzsvēruši veselīgu uzturu, sportu, vecākie — narkotikas, alkoholu, drošu seksu. Otrdien bija veselīga uztura diena. Skolas kafejnīcā ir diezgan neveselīgs ēdiens, tāpēc šajā dienā varēja izlasīt interesantus uzrakstus pie ēdienu un dzērieniem, pie mēram: “Dzīlās sērās paziņojam, ka šodien nevarēs iegādāties frī kartupeļus ar kečupu”, pie salātiem vareja izlasīt

To atcerēsimies jūnijā!

Tots tornim

Jubilejas ir jāsvin. Arī iestādes un organizācijas ir dzīvā radība. Šoreiz parunātās rosināju divus vīrus — bezpečības organizācijas Valsts akciju sabiedrības Latvijas Valsts radio un televīzijas centra Dundagas radio un televīzijas stacijas vadītāju Ojāru Ozoliņu un radio un televīzijas komunikāciju inženieri Ervīnu Kristiņu. Pirms piecpadsmit gadiem Dundagā sāka darboties radio un televīzijas stacija.

Rīkojums no augšas

E.K.: — Astoņdesmito gadu beigās dundadznieki varēja redzēt divas TV programmas no Kuldīgas — Latvijas TV un centrālo (Maskavas). Vietējo programmu pa 6. kanālu daudzmaiz varēja redzēt, bet centrālo vasarā daļēji pārmāca zviedri. Bez jumta antenas nevarēja iztikt. Piekrastes iedzīvotāji bija bez TV pārraidēm.

O.O.: — Laikam rīkojums nāca no augšas. Es strādāju par inženieri Cesvainē un, no sava priekšnieka uzzinājis, ka Dundagā cels jaunu TV staciju, nolēmu braukt šurp. 1987. gada vasara nākamās stacijas vietā redzēju māla paugurā nospraustas kupicas un Līvānu mājām ieliktus pamatus — nākamā personāla dzīvesvietai. Ziemā uzcelā mazo apakšstacijas ēku.

Lielo ēku būvēja Jāņa Župa SCO vīri, bet pašu torni — Leningradas celtnieki. Konstrukcijas no lidlauka ar helikopteru atgādāja šurp un te saņēmēja. 1988. gadā pabeidza māju un torni. Nākamā gada pavasarī dabūjām pirmo lielo TESLA raidītāju televīzijai. No 26. jūnijs sākām regulāri raidīt dienendienā Latvijas televīzijas programmu. Uz rudens pusi dabūjām vēl vienu mazu raidītāju un sākām raidīt arī centrālo televīziju.

Kurzemnieku stacija

O.O.: — Pats esmu ceļojošais kurzemnieks — dzimis Ošeniekos (Saldus rajons, uz robežas ar Kuldīgas rajonu). Pēc studijām RPI, darba Latvijas TV Agenskalna studijā (aizgāju tāpēc, ka

Rīgā nebija dzīvesvietas) un Cesvainē atgriezos atkal Kurzemē. Lielākā daļa mūsu stacijā ir kurzemnieki, bet īsts dundadznieks ir Ervīns Kristiņš.

Ko mēs redzam, dzirdam un arī nezinām

O.O.: — Mūsu finansējumu galvenokārt veido valsts budžeta nauda, ko televīzija un radio maksā par apraidi, kā arī par pakalpojumiem, ko sniedzam mobilu telefonu kompānijām, privātajām televīzijām un datortīkiem.

Mūsu centrs nodrošina LTV 1 un 7 kanāla uztveršanu 35 kilometru rādiusā, LNT — Dundagas centrā (piemēram, Vīdalē jau ir grūti uztvert), Latvijas pirmo un otro radio-programmu, LMT un Tele2 mobilos sakarus, Iekšlietu ministrijas vajadzībām domāto Motorola rāciju un Lattelekom telefona kabīnes darbību Ovišos. Teorētiski mēs spētu vēl daudz ko, piemēram, nodrošināt bezvadu internetu, bet — kas to šeit finansiāli var atlauties? TV3 nolēma, ka Dundagā atbalsta centru nevajag, SWH un viens vieglās mūzikas kanāls par mūsu centra izmantošanu vēl domā.

E.K.: — Ja krievu laiku beigās šīs celtnes nebūtu uzslīetas, tad arī tagad to nebūtu. Toreiz staciju jauda bija vajadzīga centrālā televīzijas dēļ. PSRS bija svarīgi, lai arī zviedri mūs redzētu. Pieejā ir mainījusies. Tolaik centās aptvert pēc iespējas vairāk plātības, tagad tomēr — iedzīvotājus. Zaudējāji mēs bijām tādēļ, ka mūsu

jaunbūvi nodeva reizē ar Zaķusalas televīziju. Tā dabūja visas jaunākās iekārtas, mēs — pārpalikumus, šo to no vecās Agenskalna studijas..

No piecpadsmit līdz...?

O.O.: — Sākumā te strādāja ap 15 cilvēku, ieskaitot divus apkopējus, pašlaik — astoni. Kādreiz maiņā dežurēja divi cilvēki, tagad — tikai viens. Sākumā tā ilga astoņas vai divpadsmit stundas, tagad — divdesmit četras. Pēc centra desmit gadu jubilejas mums samazināja štatus. Agrāk bija vairāk ko kiemēt, biežāk kaut kas sagāja grīstē. Tagad vairāk jāuzrauga. Jo vairāk modernizē aparātūru, jo mazāk cilvēku vajag... Arī pašu ēku remontē un pārtaisa.

E.K.: — Toreiz cēla ar vērienu, ar sarkanajiem stūrišiem. Apmēram puse šī nama paliks tukša, to varēs ne-apkuriņāt. Jau tagad abas radio programmas savietojas divos skapjos!

"Krievu tanki ienēm Dundagas televīzijas torni"

O.O.: — Puča laikā 1991. gada augustā gandrīz visu aparātūru izvedām pa mājām, uz vietas atstājām tikai lielās kastes. Tās dienas raidījām CNN ziņas, arī Kuldīgas un Ventspils virzienā, kā arī ārzemju radioprogrammas

E.K.: — Viens krievu armijnieks tajā laikā brauca pie mums labot savu

aparātūru. Pēkšņi zvana no Talsu avīzes redakcijas un uztraukti jautā: "Kā jums tur iet, vai esat dzīvi? Jūs taču esat ieņemti, krievu tanki aplenkūši!" Kāds acīmredzot bija redzējis krievu armijas lielo kravas mašīnu...

O.O.: — Dundadznieki brauca sargāt Zaķusalu, bet šeit gan neviens nepiedāvājās sargāt.

■ Tautā sauktā TV torņa, pareizi — radio un televīzijas stacijas masta — celtniecība ar helikopteru. 1988. gads, darbi noris 140 m augstumā. 70 metri vēl jāuzbūvē. O. Ozoliņš: — Kad 210 metru augstais masts bija uzņemts, Jānis Žups sarunāja, ka viņa brigādes vīrus helikopters izvīzinās vīrs Dundagas. Bet tajā brīdī helikopterā saklupa arī bariņš bērnu, kas tuvumā gadījās. Arī mana dzīvesbiedre ar meitu palidoja vīrs Dundagas.

Foto no O. Ozoliņa albuma

E.K.: — Jau pēc puča zemessargi te rīkoja mācības.

TV centrs, bet ne vietējā studija

O.O.: — Pēc 1991. gada pēc 11 vakarā raidīt RTL — visu nakti. Paši uzķīmīkotām 11. kanālu šim nolūkam. Pēc tam laikam pārgājām uz PRO-7. Gadus piecus raidījām. Daudzi

zvanīja: katrs gribēja savu programmu, visiem nekad nebija labi.

Tad par kanāla lietošanu sāka prasīt naudu un licenci. Mums būtu vajadzējis nodibināt vietējo televīziju. Bet nebija entuziasta, kas tālāk izvērstu. Mēs gan Sorosa fondam — Latvija pat iesniedzām projektu par vietējo studiju, bet to neatbalstīja. Tā arī vietējās ziņas netikām raidījuši. Īstenībā lielu vajadzību pēc tām nesaskatu. Pilnīgi pieteik ar vietējo avīzi.

Valstī ir apmēram desmit tādu staciju kā mūsējā. Ir arī mazas, mūsdienīgas, ar niecīgāku jaudu.

Bērnu čivināšana un vīru bass

E.K.: — Pirms 1989. gada daži lietpratēji, kā Jānis Gulbis un Imants Kēnigsvalds, būvēja antenas tāluztveršanai.

O.O.: — Bet tas derēja līdz mūsu ērai. Tagad mēs savā ziņā esam traucētāji. Rīgas programmas (ne pirmo un otrolu!) šeit uztvertu labāk, ja mēs neraidītu no sava torņa. Saīdzinājumam — tas ir tā, it kā īstābā, kur mazi bēri runā, ienāk divi vīri un laiž valjā basu. Satelīti — tā ir cita frekvenču josla, to mēs neietekmējam.

Dažreiz kāds piezvana un pasūdzas par TV pārraides kvalitāti. Bet to ieteikmē tik daudz faktoru! Studija, pati filma, signāla ceļš no Rīgas līdz šejnei, antena, televizors...

Sīki pārtraukumi darbā ir bijuši. Kad milzīga sniega dēļ pazūd elektrība, tad mēs arī esam tumši, jo dīzelģeneratora mums nav.

Vai tas nav kaitīgi?

O.O.: — Kaitīgums — nekaitīgums ir loti stiepjams jēdziens, jo nav jau 200 — 300 gadu pētījumu. Domāju, ka ārpus centra nav nekā kaitīga. Iekšpusē? Kas to lai zina? Atceros, kādēreiz pārdeva hologrammas, ko lipināt uz mobilajiem telefoniem, tā it kā samazinot starojumu. Ja tā tiešām būtu, tad arī zonas stiprums samazinātos. Tā bija tikai naudas izkrāpšana!

Alnis Auziņš

Slīteres nacionālajā parkā

Kas jauns mūsu kaimiņu sētā? Kas labs notiks un kas iecerēts? Par šiem jautājumiem aicināju izteikties Slīteres nacionālā parka (SNP) sabiedrisko attiecību speciālisti Ingunu Pekmani.

— Sabiedrisko attiecību speciālists — mūsu attālajā ziemeļu pagastā samērā jauns jēdziens. Kas ietilpst jūsu darba pienākumos?

— Tas ir cilvēks, kam jāorganizē darbs ar sabiedrību. Tie ir gan vieťtieji iedzīvotāji, gan valsts un pārvaldību un sabiedriskās organizācijas, bet galvenokārt — parka apmeklētāji. Tās ir dažādas norises un izpausmes, kas piesaista, izglīto, informē, veido parka publisko tēlu, informatīvos materiālus un tml.

— Kas paveikts pēdējā laikā?

— Vissvāgākais — nupat izdots krāsains buklets latviešu un angļu valodā. Tājā iekļauti pilnīgi visi tūrisma apskates objekti, dabas takas, viesu mājas, telšu vietas, velosipēdu noma, kā arī viss ievērības cienīgais, ko var redzēt pa ceļam uz Talsiem un Roju. Bukletus var iegādāties pie mums, visos rajona tūrisma informācijas centros un arī AGENDA-21 centrā Līkajā muižā.

Pēdējā laikā katru gadu cenšamies izveidot kādu jaunu apskates objektu. Līdz šim tās bijušas dabas takas, bet šopavasar piedāvājam velomaršutu, kas ved no Košraga līdz Dūmelei, pa ceļam piestājot pie skatu tornīša Bažu purvā un tālāk pēc izvēles — uz Dundagu vai Melnsilu un Kolku. Pērn vasaras otrajā pusē izveidojām Kolkas raga Priežu taku, kur var vērot smiltīs ieputinātās priedes.

jumus. Ar vidusskolas vēstures skolotāju Imantu Brusbārdi nolēmām, ka skolēni varētu tur aiziet. Paldies Vairai Kamari, kura par spīti aizņemtībai iesaistījās pasākuma rīkošanā. Bērni uz kādu brīdi kļuva par īsteniem laupītājiem, izgatavoja karogus ar savu devīzi un laupītāju komandas nosaukumu. Pa ceļam uz laupītāja Dāvida alu ne reizi vien nācās sastapties ar bargajiem Dāvida sargiem, kas ceļu lāva turpināt tikai pēc kārtīgas zināšanu pārbauedes par mežā redzēto un dzirdēto.

■ Dundagas vidusskolas pirātus ceļā uz Dāvida alu izglīto vides gids Andris Ratkevičs.

SNP foto.

Nonākot pie Dāvida, bija jāparaksta zvērests, ar savu parakstu aplieciņot, ka bez Dāvida atļaujas viņi šeit neatgriezīsies. Godam izpildījuši Dāvida prasības, veiklākajā jau bija kalna galā. Pārliecīnājusies, ka tiešām no šīs vietas jūra ir redzama, un nodegojuši laupītāju danci, bērni no Dāvida dāvanā sapēma galvas apsējus kā pierderības zīmi laupītāju

kārtai.

Varbūt arī turpmāk reizi gadā šajā datumā rikosim ekskursiju uz Dāvida alu gida pavadībā. Šoreiz piedalījās pamatskolas audzēknī, galvenokārt zīmējumu autori. Zīmējumu izstāde visu vasaru būs apskatāma Slīteres bākā.

— Kā jūs vēl par sevi vēstāt pasaulei?

— Bukteli reizi gadā ir jāizdod no jauna, papildinot zīnas. Parka avīzi izdodam reizi ceturksnī. Mūsu teritorijā nav visai daudz iedzīvotāju, viņi zina noteikumus un tos arī ievēro.

Pašlaik mūsu speciāliste Ilze Rēriha apseko parka teritorijā esošos zemes iepāšumus, nosaka vērtīgos biotopus un veido to datu bāzi. Tas skar jebkuru iedzīvotāju, kura īpašums atrodas parka teritorijā un kurš vēlas kaut ko būvēt, zāģēt vai veikt cita veida darbību. Tagad visiem būs pilnīgi skaidrs — ko drīkst, ko nedrīkst, kur var ko cirst vai ne.

Izglītojošais darbs noteikti jāturpinā. Joprojām daudzi — pat Dundagas pagastā — nezina, ko mūsu parks piedāvā. Daži labs uzskata, ka jaunbūvi nodeva reizē ar Zaķusalas televīziju. Tā dabūja visas jaunākās iekārtas, mēs — pārpalikumus, šo to no vecās Agenskalna studijas..

nacionālais parks ir rezervāts, kur gandrīz viss ir aizliegts, un brīnās, uzzinot, ka bākā var uzķāpt. Esmu vaicājusi skolēniem — retais ir apmeklējības dabs takas.

— Ko savas darbības skaidrošānā vēl varat darīt? Aizgūt priedēno citiem līdzīgiem parkiem?

— Vides gidi nodarbībās esam apmanījušies ar idejām. Pērn pie mums viesojās Gaujas nacionālā parka darbinieki. Mēs gan grūti saīdzināt, jo viņiem vietējo iedzīvotāju skaits ir krietni lielāks, Sigulda pati par sevi ir kaut kas īpašs. Mums savukārt vairāk neskartās dabas.

Par tālākās nākotnes iecerēm man grūti teikt, bet gribētos katru gadu vienu jaunu objektu izveidot. Varbūt kādreiz varētu rikot vides izziņas nometnes, piemēram, pie Pēterezeru. Jāatrīsina tikai dzīvošanas jautājums.

— Kādas jūs saskatāt iespējas uzlabot sadarbību ar vietējo sabiedrību, uzņēmējiem, pašvaldību?

— Visas ieinteresētās puses, piemēram, mūsu organizācija un tuvākās pašvaldības, varētu rosiņi sastrādāties bukletu izdošanā. Saistīšanas apskates vietas ir gan Dundagas, gan Kolkas pagastā, tāpēc logiski būtu sadarbīties informatīvo materiālu izveides un finansēšanas ziņā. Savukārt uzņēmēji tūrisma jomā varētu ziņot par saviem pakalpojumiem, kā naktsmītnes un velosipēdu nomu.

Priecāsimies gan par ierosinājumiem, gan par apmeklētājiem!

Alnis Auziņš

Svešās zemēs esot skaisti!

Ekspursija uz Sanktpēterburgu

Sākums 1. lappuse

Celā devāmies 12. maija pēcpusdienā ar autobusu un 13. maija rītausmā sasniedzām galamērķi.

Iesākumā devāmies aplūkot pilsetas skaistumu — greznās mājas, pieamineklus, kanālus. Pilsēta ir uzcelta uz 40 salām. Uzzinājām, ka Sanktpēterburgā ir ap 400 dažādu tiltu. Īpaši greznī mums likās tiltu margu raksti.

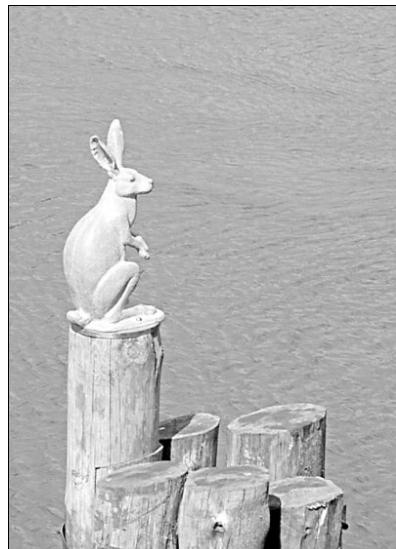
Pirmais lielākais apskates objekts bija Pētera Pāvila cietoksnis un baznīca, kur apglabāts Pēteris I. Ar vēstures faktiem mūs iepazīstināja gide. Nebija viegli visu krieviski runāto saaprast. Pirmajā dienā tā bija vienīgā plānotā ekskursija. Nakšņojām kāda daudzstāvu mājā pilsētas nomalē.

Otrajā dienā devāmies aplūkot Katarīnas pili. Tā bija ļoti gresna, zeltīta, mirdzoša un atgādināja Rundāles pili Latvijā. Abas pilis veidojis viens arhitekts. Mums bija iespēja redzēt arī neaprakstāmi skaisto Dzintara istabu, kur sienas darinātas no sīkiem dzinta-ra gabaliņiem. Smalks un rūpīgs darbs! Kopumā šīs istabas izveidošanā izmantotas 6 tonnas dzintara. Sajūsmiņā pastaigājāmies pa pils dārzu.

Mazliet atpūtušies un paēduši, devāmies uz pasaулslaveno Ermitāžu jeb Ziemas pili. Šeit varējām iepazīties ar daudzu slavenu mākslinieku darbiem. Mūs iepriekš brīdināja — ja katrai gleznei veltīsim vienu minūti, tad Ermitāžu izstāgāsim 8 gados...

Pēc ekskursijas katrs pēc saviem ieskatiem izmantoja brīvo laiku. Daži

pirkā suvenīrus, citi atļāva sevi gleznot ielu gleznotājiem. Lai noklūtu atpakaļ mājās, bija jābrauc ar metro. Uzs-

zinājām, ka Sanktpēterburgas metro ir dzīlākais Eiropā. Brauciens ar metro mums bija lielisks piedzīvojums!

Pusnakti devāmies skatīties, kā pacēl pilsētas tiltus (pavisam Pēterburgā ir 14 paceļamo tiltu). Redzētais atstāja neizdzēšamu iespaidu, daudzi

klasiskā mūzikā, kas lika mums justies kā senajos laikos. Pilsēta no augšas šķita ļoti krāšņa, tās pelēcīgumu notrausa nedaudzē saules stari, kas at-

Tos nu vajadzēja uzzināt! Es, Ilmārs Geige un vēl kāds pārgudriniems, mēs sadabūjām telefonu un slepus pievienojāmies vadiem. Ar paralēlo aparātu sarunu noklausījāmies!

— Tātad patiesi bijāt gudrinieki!

— Mūs tācu skoloja Arvīds Penēzis! Otrs gadījums bija tūlīt pēc tam. Izlaiduma vakarā skolotājs Gustavs Veterbergs mūs, zēnus, pasauca kīmijas kabinetā un cienāja ar spirtu. Otrā dienā mums likās, ka vajadzētu vēl. Atceros, ka līdām pa logu. Iekšā tikām, bet spīrām darbināja gateri un remontēja kuļmašīnas. No Anglijas viņam nāca mašīnas, pašām bija savas liešanas iekārtas.

Atceros, kā tēvs lēja alus mucām krānus.

Vizbulis bija amatnieku zeme, ap 3 ha, bet to nekopa. Tēvs kliboja, jo rezija bija nokritis no jumta. 1941. gadā tēva brāļa ģimeni no Kalķiem izsūtīja, bet tēvu neizveda ne tad, ne 1949. gadā. Tikai mašīnas konfiscēja. Varbūt paglāba tas, ka te apkaimē nebija neviens cita tehniski saprotīšības meistara. Tēvs arī uzstādīja ēvelmašīnas un gaterus. Varbūt izglītība cits apstāklis. Reiz tēvs, Kalķos kuldams labību, uzaicinājis kādu zēnu par mācekli. Tas bijis Fricsons, vēlāk lielais komunists. Tā runāja, ka izvešanas laikā Fricsons esot teicis: Vizbuli nedrīkst nemt.

— Kas palicis atmiņā no skolas?

— Sāku iet Baltajā skolā un turpināju pilī. Mācījos vienā klasē ar Ilmāru Geigi un Valdi Biķi. Atceros divus blēnu darbus. Pirms nobeiguma eksāmena latviešu valodā mēs bijām uzzinājuši, ka pusstundu pirms sākuma zvanīs uz skolu un pateiks domraksta tematus.

— Vai ar studentiem no Dundagas iznācis saskarties?

no mums tiltu pacelšanu vēroja pirmsmorezis.

Trešo un pēdējo dienu vēsturiskajā Krievzemes pilsētā sākām ar Izaka katedrāles apskati. Gide mums pastāstīja par katedrāli un milzīgajām kolonnām. Aplūkojām vitrāžas logos, ikonas, mozaīkas, grezno altāri un milzīgās durvis, kas sver vairākas tonnas un netiek atvērtas. Stāstījumu tulkoja Latvijas gide, visi ieinteresēti klausījāmies.

Uzkāpām arī katedrāles tornī, no kura pavērās skats uz pilsētu. Skanēja

■ **Pēterburgas sākuma vietā Zaksalā, kur dzītu paļi Pētera Pāvila cietoksnim, uz viena vēl sēž zaķis.**

■ **Pēr 300. gadu jubilejā, gaidot jaužu pūļus, pilsētai divus tualetes autobusus uzdāvināja Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukāšenko.**

Aivara Miškas foto.

mirdzēja apzeltīto torņu smailēs.

Vēlāk sāka līnāt, taču tas netraucēja doties uz strūklaku parku — Pēterhofu. Ansamblī veido augšējais un apakšējais parks, kurus savieno lielā 23 strūklaku kaskāde, tās centrā — statuja *Samsona cīņa ar lauvu*. Ieejot parkā, pretī pavērās brīnišķīga pils un simtiem lielāku un mazāku strūklaku. Ūdens plašums izraisīja brīvības un varenības sajūtu. Parkā mūs sagaidīja arī dažādi pārsteigumi — negaidītūdens ūdens ūdenskrīti, dīvainie strūklaku veidi, nelielie ūdenskritumi. Uzzinājām, ka brīnišķīgais ansamblis sākts celt 1709. gadā pēc Pētera I rīkojuma.

Piedzīvojām arī kuriozus. Lielākais no tiem — atšķirīgās biešu cenas muzejos. Krievijas iedzīvotājiem tās bija uz pusi lētākas.

Latvijā atgriezāmies 16. maija rītā — aukstā un nemilīgā, tomēr mūs sildīja un vēl ilgi sildīs atmiņas par brīnišķīgo ceļojumu. Paldies mūsu skolotājām par to!

Madara Upnere, 11. a klases skolniece

Piedāvājam arī cita ekskursanta skatījumu, izgaismojot dažas sadzīvīkas atšķirības.

Kafejnīcā, kurā brokastojām, pirmsajā reizē mums deva tikai plikus kartupeļus un divas zivju pirkstiniem līdzīgas kotlettes, kas garšoja pēc vistas. Ne kotletēm, ne kartupeļiem nebija ne mazākās sāls pazīmes. Toties nākamajā dienā ēdām pelmeņus, kas man šķita pārsalīti. Tajā pašā dienā ārpuse pie kafejnīcas ieraudzījām kādu radījumu. Pirmajā brīdi domājām — kaķi, bet kad redzējām, ka tas jocīgi klunkurē, sapratām, ka tā ir milzīga žurka...

Dīvains šķita ekonomiskās klases vei-

Ir tāds prieks, ko var gūt, palīdzot cīliem cilvēkiem.
Pols Nūmens

Paldies Aigaram Zadiņam par atbalstu, nodrošinot braucienu uz Pēterburgu!

11. a klase un audzinātāja

kals Pjakočka — vidēji liels, piebāzts ar pārtiku, dažas preces bez cenas. Ejas bija tik šuras, ka vajadzēja stāvētu plauktiem, lai neaizķertu citus.

Pēterburgā ir divu veidu cenas. Ārzemniekiem — kā citur visā pasaulē. Ermitāžas apskate maksā ap Ls 7, Kārīnas pils ar Dzintara istabu ap Ls 11. Toties vietējiem — no pus lata līdz dienam. Tādēļ arī tūristu grupas mēģina tikt iekšā pa *krievu cenām*, arī mēs. Izrādījās — vieglāk par vieglu.

Pēterburga ir tūristu pilsēta. Tur muzeju ir tik daudz, ka tos vienā ekskursijas reizē nevar apskatīt. Kājas nogura tā, ka viss sāka likties neinteresants un vairs neko negribējās redzēt. Trīs dienu laikā aplūkojām vairākus muzeus, piemineklus, parkus. Pētera Pāvila cietoksnī varēja skatīt tā laika cietumu, plūdu atzīmes vietu Nāves vārtus un Pētera Pāvila katedrāli, kā arī Vara jātnieku, Aleksandra kolonnu, kreiseri *Aurora*...

Sanktpēterburga celta pēc plāna, bet — purvā. Tādēļ daudzām ēkām un parkiem būvēti stipri pamati. Piemēram, Izaka katedrāles pamati veidoti no koka pāliem. Neva mēdz arī pārplūst — kad vējš sapūš ūdeni no Somu jūras līča. Lai nebūtu tik mitris, Pēterburgā izveidoti daudzi kanāli.

Brauciens autobusā gan nebija ērts, jo nevarēja nosnausties kā gribētos. Ekskursijā ir labi, bet vēl labāk pēc tam atgriezties mājās.

Juris Šleiners, 8. klases skolēns

Jānis Vizbulis no Vizbuliem

Inženierzinātņu maģistrs, Latvijas Lauksaimniecības universitātes lektors Jānis Vizbulis ir dundadznieks. Dzimis 1942. gadā gandrīz pašā Dundagas centrā. Nu jau 45 gadi aizritējuši Jelgavā. Tikāmies 1. maijā, kad Vizbulu kungs kopā ar dēlu — Jāni Vizbuli trešajā pāaudzē — bija atbraucis apraudzīt dzimtās vietas.

— Šķiet, vācu laikā mūs izdzina no Tos nu vajadzēja uzzināt! Es, Ilmārs Geige un vēl kāds pārgudriniems, mēs sadabūjām telefonu un slepus pievienojāmies vadiem. Ar paralēlo aparātu sarunu noklausījāmies!

— Tātad patiesi bijāt gudrinieki!

— Mūs tācu skoloja Arvīds Penēzis! Otrs gadījums bija tūlīt pēc tam. Izlaiduma vakarā skolotājs Gustavs Veterbergs mūs, zēnus, pasauca kīmijas kabinetā un cienāja ar spirtu. Otrā dienā mums likās, ka vajadzētu vēl. Atceros, ka līdām pa logu. Iekšā tikām, bet spīrām darbināja gateri un remontēja kuļmašīnas. No Anglijas viņam nāca mašīnas, pašām bija savas liešanas iekārtas.

Atceros, kā tēvs lēja alus mucām krānus.

Vizbulis bija amatnieku zeme, ap 3 ha, bet to nekopa. Tēvs kliboja, jo rezija bija nokritis no jumta. 1941. gadā tēva brāļa ģimeni no Kalķiem izsūtīja, bet tēvu neizveda ne tad, ne 1949. gadā. Tikai mašīnas konfiscēja. Varbūt paglāba tas, ka te apkaimē nebija neviens cita tehniski saprotīšības meistara. Tēvs arī uzstādīja ēvelmašīnas un gaterus. Varbūt izglītība cits apstāklis. Reiz tēvs, Kalķos kuldams labību, uzaicinājis kādu zēnu par mācekli. Tas bijis Fricsons, vēlāk lielais komunists. Tā runāja, ka izvešanas laikā Fricsons esot teicis: Vizbuli nedrīkst nemt.

— Kas palicis atmiņā no skolas?

— Sāku iet Baltajā skolā un turpināju pilī. Mācījos vienā klasē ar Ilmāru Geigi un Valdi Biķi. Atceros divus blēnu darbus. Pirms nobeiguma eksāmena latviešu valodā mēs bijām uzzinājuši, ka pusstundu pirms sākuma zvanīs uz skolu un pateiks domraksta tematus.

— Vai ar studentiem no Dundagas iznācis saskarties?

— Labi pārzinu tikai savu fakultāti, kam ar tīro lauksaimniecību nav saistības. Tieši Mehanizācijas fakultātē inženierzinātņes mācījās Raitis Sirkels, ļoti gudrs un apdāvināts cilvēks. Arī Aldis Felts bija mans students, šķiet, viņam mācīju teorētisko mehāniku.

— **Kā mainās studējošo intereses? Vai lauksaimniecība ir modē? Un kādus speciālistus gatavo jūsu fakultātē?**

— Tā kā darbojos arī uzņemšanas komisijā, tad zināms priekšstats man ir. Lauksaimniecības fakultātē (bijušajā Agronomijas fakultātē) reizēm ir grūtības savākt pilnu studentu grupu, tāpat klājas zooinženieri. Pārtikas tehnoloģijām bija kritums, bet tagad interese ir palieeinājusies.

Ne atkarībā sākumlaikā arī inženierzinātņes bija pabērna loma. Daudzi izvēlējās ekonomikās ekonomistus. Pēdējos gados interese par inženierzināt-

tiem, sūkniem. Sagatavojam arī ūdensapgādes un kanalizācijas lietpratējus.

— **Mēs runājamies zīmīgā datumā. Kā jūs raugāties uz turpmāko dzīvi — jau Eiropas Savienībā?**

— Jāpasaka atklāti — vecajai pāraudi nekādās labākās nav gaidāms. Vismaz strauji uzlabojumi ne. Toties jaujātā pāraudi vajadzētu dzīvot labāk. Latvijas brīvvalsts laikā izglītību varēja iegūt jebkurā Eiropas valstī, un tagad tas atkal būs gluži dabiski. Tas ir daudz. Uzņēmībai jābūt! Ātri nekas nenotiks.

— **Kad Dundagā piestāja Eirobusiņš, tad, skaidrojot ES priekšrocības, viena no tēzēm skanēja: ES gadu desmitos ir noslēpējusi nodokļu iekāsesēšanu, un arī**

■ **Vidusskolas izlaids, 1960. gads. Jānis Vizbulis — trešais no labās.**

■ **Mūsdienās pieņemot eksāmenu.** Foto no Jāņa Vizbuli albuma.

■ **mūsu valstī šajā ziņā ātri iešķīties kārtība.**

— Pilnīgi visu nekur neiekasē. Galvenajām pārmaiņām tomēr nāmā kāpusi. Jaunieši aizvien vairāk būtu jānorisinās pašos cilvēkos, gan prasa no docētājiem konkrēto, darbā noderīgo.

Teorētiskās mehānikas gudrības nodider konstruktori darbā. Hidraulikas zināšanas kalpo darbā ar hidroagregā-

tais. Jaunieši aizvien vairāk būtu jānorisinās pašos cil

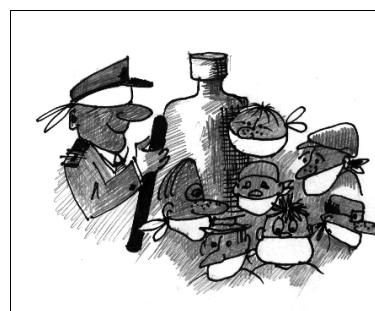
Temuļa jaunie piedzīvojumi

Kā tikšanās reizē ar iedzīvotājiem zījoja policijas inspektors Raimonds Pudulis, daļa to iedzīvotāju, kas vis-skalāk iebilst pret nelegālā alkohola tirdzniecību, paši vai to tuvākie radi un paziņas apmeklē tā saucamās to-kas. **Fakts**

Zīmējusi Sandra, rīmējusi Sinla

“Lievi trači, šķērma smaka — Kas par traku, tas par traku! Katru vakaru un rītu Tiro ļergu — dzimtenīti.

Visi zina, visi klusē, Tā, lūk, notiek mūsu pusē! Kur gan policija skatās?” Temuls jūt — viss iekšā kratās.

Nervi tā kā putra vārās, Slikti iekšā, slikti ārā. Netaisnība plēš vai pušu, “Varbūt uzliet aukstu dušu?

Nē, te vajag stipras zāles, Kas pa pieri bliež kā vāles!” Temuls paķer lielu bočku Un — aidā! — uz pirmo točku.

Sendienas kopā mūs sauc!

Kaut diena vēsa, mūs vieno un silda kopības izjūta un atmiņas. Tautas nams pensionārus sagaida sapots un gaišs. Svinam pensi-onāru klubīņa Sendienas 10 gadu jubileju.

Pensionāru padomes vadītāja **Ārija Jāvalde** teic ievadīvārdus, tad **Aina Šleinere**, mūsu Sendienu vadītāja, izvadīdā pa 10 kopā ietiem gadiem. Daudz paveikta: bijuši 152 pasākumi, tostarp ekskursijas, teātra izrādes, sporta spēles, muzeju apmeklējumi, draugu ap-ciemojumi un balles pašu mājas.

Pirmajā tikšanās reizē bijām 40, tagad — 80. Taču 14 esam aizvadījuši aizsaulē.

Klubīņa dzimšanas diena ir 1994. gada 9. maijs, nosaukums un karogs tāpēc vēlāk. Esam sveikuši savus jubilārus zelta kāzās, 55 gadu kāzu atcerēs, apalājās dzīves jubilejās. Esam centu-sies vakara norises dažādot: masku balle, cepuru parāde, ēdienu degustā-cija (kartupeļu, burkānu, cepumu).

Gadu ritumā esam ieguvuši dra-gus. Vissenākie ir Kolkas **Sarma** un Ives dziedātājas, abi kolektīvi mūs bieži iepriecinājuši ar skanīgām dzies-mām. Arī šajā reizē tautas namu pie-skandina īves dziesmas, Paldies! Draugu pulkam pievienojušies Rojas **Lie-dags** un Valdemārpils **Varavīksne**. Pirmā tikšanās bijusi ar Kandavas pensionāriem, vienmēr ciemos gaidīts Saldus Zemessargu vīru ansamblis.

Priecājamies, ka šodien esam visi kopā svētku reizē, ka draugiem varam pateikties ar dziesmu.

Vārds **Gunāram Laicānam**. Pagasta padomes priekšsēdētājs pasniedz Aini NVO centra, Labklājības ministrijas un Pašvaldību savienības nozīmīti Labā zvaigzne un Pateicības rakstu.

Rita Zemtiņa

Māmiņu diena skolā

7. maijā ar pusotru stundu ilgu koncertu māmiņas un dažu retu tēvu iepriecinājā Dundagas vidusskolēni.

Vispirms vecāki uzzināja par savu lolojumu sekmēm ārpusskolas pasā-kumos.

Jāuzteic režisore **Vaira Kamara** par izdomu un priekšnesumu lielo daudz-veidību, nopietnajam un liriskajam mijoties ar jautro un lēnajam ar ašo. Katrs skatītājs un klausītājs kaut ko sev guva, — par to apmeklētāji sprī-eida, vēl prom dodoties.

Ierasti pārliecinoši darbojās Una Upīte un Jānis Zadiņš, izdzīvojot Lai-

Alnis Auziņš

Māmiņu diena pilī

9. maijā pilī notika Māmiņu die-nai veltīts koncerts. To atklāja Dun-dagas jaunie talanti, prieks un lep-numis — vokāli instrumentālais an-samblis **Zaļie pipari**. Varen garu un plašu programmu piedāvāja bērn-dārza audzēkņi. Koncertā arī dzan-bija dzirdami gan dzejoli, gan dzies-mas, skatāms uzvedums un skolas deju grupas priekšnesums. Tāpat kā

Una Upīte

moņa Kamaras dzejoli *Un tā visu mūžu*, pārliecinoši skanēja skolēnu apvieno-tā kora balsis (diriģente Sandra Liel-anse), atsevišķu metu svētku varavī-ksnē iekrāsoja skolēnu tēlojums iz se-niem alu cilvēku laikiem. Tā varētu minēt vēl un vēl, bet man tomēr visla-bāk pie sirds gāja asprātīgi, parodijas manierē iestudētais gabaliņš iz latju folkloras. Vaira gan paškritiski bilda, ka līdz galam stiliņi neesot izturēts, taču arī izturētie 95 procenti bija ko vērti. Bravo Jānim Zadiņam & Co!

Alnis Auziņš

Pasākumi jūnijā un jūlijā

5. jūnijā plkst. 19.30 pilī līnijdejas. Piedālās kolektīvi no Kolkas, Valde-mārpils, Dundagas, Pūnām un *Evita* no Dīzstendes. **Plkst. 22.00** zaļum-balle. Spēlē Ēriks. Ieeja — Ls 1,00.

14. jūnijā Ziedu nolikšana pie Ko-munistiskā genocīda upuru piemi-ņas akmens.

23. jūnijā Līgo vakars Dundagas parkā. Koncertē deju kolektīvi *JDK Dejotprieks* un *TDA Dardedze*. Pēc koncerta balle līdz rītam kopā ar Helmutu. Ieeja brīva.

3. jūlijā svinēsim Dundagas svē-tkus. Pasākuma izskanā paredzēta *Dziesma manai Dundagai*. Ja ir drosme un vēlme dziedēt savu izraudzīto dziesmu, lūdzam pieteikties pa tālr. 3237859 vai pie Santas pilī. Nodroši-nām iespēju dziedēt ar pavadijumu. Pieteikties līdz 25. jūnijam. Esiet at-saucīgi, dziediet un ieprieciniet sa-vējos!

Santa Maksimoviča

Divi karogi, divas himnas

Saulainajā 1. maija sestdienā Dundagas centrā bija manāma rosība. Līdztekus citām Latvijas pašvaldībām arī dundadznieki svinīgi iesoļoja Eiro-pas Savienībā.

Jauktais koris, tērpies glītājā jau-najā kārtā, nodziedāja valsts himnu. ES himna skanēja ierakstā un bez vārdiem. Pagasta padomes priekšsē-dētājs, ziedojojot atvaiņījuma mirķus, iestiprināja ES zili dzeltenzvaigžnoto karogu pie pagastmājas.

Pēc tam visus klātesošos pils saim-nieces aicināja uz koncertu.

A.A.

Sēžu laiki pagasta padomē

9. VI plkst. 14.00 Vides aizsardzības un pagasta attīstības komiteja

9. VI plkst. 15.00 Izglītības, kultūras un sporta komiteja

10. VI plkst. 15.00 Veselības aprū-pes un sociālās palīdzības komiteja

14. VI plkst. 15.00 Finanšu komiteja

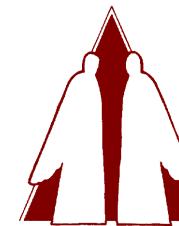
21. VI plkst. 15.00 padomes sēde

stundu garā uzstāšanās šķita pa-skrienam kā pārdesmit minūtes, lie-cina par dziesminieku mūzikas spē-ku.

Cik izdevās apvaicāties, tad klau-sītāji (ap trīsdesmit) gāja prom līdzī-gās gaišās noskanās — patīkami pār-steigtī un gandarīti.

Alnis Auziņš

5. jūnijā pulksten 16.00 Dundagas luterānu baznīcā koncertēs **Val-dis Indrišonoks**. Visi ienākumi baznīcas jumta atjaunošanas remontam.

26. un 27. jūnijā draudzes dienas. Paredzētas tikšanās ar viesiem: Luterāna akadēmijas docētāju Rolandu Eimanu, Luterānu stundas veidotājiem, mākslinieku Māri Subaču, žurnāla *Vides Vēstis* darbiniekiem, Ventspils luterānu draudzes čīgānu ansambļa koncerts u.c. Sekojiet rek-lāmai!

Pašvaldības policista piegēmšanas laiki
pirmdienās 13.00 — 16.00,
ceturtdienās 9.00 — 12.00
Likājā muīžā (pagastmājā),
iejeja no *Evor* puses.
Mobilais tālrunis 9573803.

Dārkopības sabiedrībā *Ievlejas* pie avota

19. jūnijā plkst. 19.00 **PIRMSJĀNU IELĪGOŠANA** kopā ar **Jura Lasenberga kapelu.**

Mīļi aicinām arī invalidus.
Dalībmaksas — Ls 0,50.
Līdzi nemēt groziņus. Tālr. 6170868.
Ināra Čaunāne

Pārdod lietotu logu stiku
tālr. 3232194 (no 9.00 līdz 17.00)

Jānis Buividis	(1923)
Viktors Leiks	(1935)
Eduards Grīnītis	(1907)

«Dundadznieks» Nr. 5 (29)
2004. gada maijs.

Dundagas pagasta padomes izde-vums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696

Redakcijas adrese: Pils iela Likā-muiža, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 1-3232252, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērzkalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Gunārs Laicāns, Aivars Miška, Rita Zemtiņa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lū-dzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 500 eks.
Internetā: www.dundaga.lv/avize